

साकेला गाउँपालिकाको
नीति, कार्यक्रम तथा बजेट -२०८१/०८२

साकेला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मानेभन्ज्याङ, खोटाङ

रवि प्रकाश राई
पालिका अध्यक्ष

प्रस्तुत कर्ता:

बिर्सिका राई

उपाध्यक्ष

साकेला गाउँपालिका, खोटाङ ।

रवि बिर्सिका राई
गाउँपालिका अध्यक्ष

साकेला गाउँपालिकाको मिति २०८१/३/१० गतेको चौथो गाउँ सभामा प्रस्तुत भई मिति २०८१/३/१० गते पारित गाउँपालिकाको नीति, कार्यक्रम, तथा बजेट २०८१/०८२ नियमानुसार प्रमाणित गर्दछु ।

मिति: २०८१/०३/१३

रवि प्रकाश राई

अध्यक्ष

गाउँपालिका अध्यक्ष
प्राप्ति प्राप्ति

सभा अध्यक्ष महोदय,
गाँड सभाका मान्य सदस्यज्यूहरु,
गाँड कार्यपालिका तथा अन्तर्गतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी वर्ग,
सुरक्षा कर्मी तथा पत्रकार मित्रहरु ।

सर्वप्रथम म आजको यस सम्मानित १४ औं गाँड सभामा साकेला गाँडपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने पाउदा आफूलाई सौभाग्यशाली ठान्डै गैरवको अनुभूति गरिरहेकी छु । सर्वप्रथम नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना गर्ने योगदान गर्नुहुने तमाम नेपाली जनता र साकेला गाँडपालिकावासी नागरिक प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । यसैगरी नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाको सम्पूर्ण लडाइँमा सहादत प्राप्त गर्नुहुने सम्पूर्ण जात अजात सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

साकेला गाँडपालिकाको दिगो विकासको प्रयासलाई अगाडि बढाइरहँदा नेपालको संविधान, दिगो विकासको लक्ष्य (वर्तमान अवस्था र भावी मार्गचित्र -सन् २०१६ -२०३०), नेपालको दीर्घकालीन सोच सहितको पन्थाँ योजना तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकारको क्षेत्राधिकार भित्र रही गाँडपालिकालाई आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका ऐन, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । साकेला गाँडपालिकाको प्रथम पाँच वर्ष आवधिक योजना (२०८१/०८२ -२०८४/०८५) लगायत उल्लिखित ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको अधिनमा रही गाँडपालिकाको विकासको प्राथमिकताका क्षेत्र निर्धारण गरी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा अनुरोध गर्ने चाहन्दू ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा गाँडपालिकाले लिएको मुख्य आधार एवम् योजना छनौट प्रक्रियाको प्राथमिकताको आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्दू ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने क्रममा लिइएका मुख्य आधारहरु:

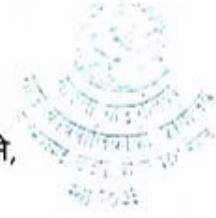
१. नेपालको संविधानको अनुसूची -८ र ९ मा उल्लेखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारहरु,
२. दिगो विकासको लक्ष्य (वर्तमान अवस्था र भावी मार्गचित्र: सन् २०१६-२०३०),
३. नेपालको दीर्घकालीन सोच सहितको पन्थाँ योजना (आ.व. २०७६/७७ -२०८०/८१),
४. नेपालको संविधानको भाग ४ अन्तर्गत राज्यका आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरु, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को स्थानीय आर्थिक कार्य प्रणाली,

राजी प्रसाद राज
प्रालिकाली

५. कोशी प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजना (२०७६/७७ - २०८०/८१),
 ६. साकेला गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजना (२०८१/०८२ - २०८४/०८५),
 ७. राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, २०६९,
 ८. अन्तर सरकारी वित व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
 ९. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित आयोग ऐन, २०७४,
 १०. स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४,
 ११. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको समन्वय र अन्तरसम्बन्ध सम्बन्धी ऐन, २०७७,
 १२. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित),
 १३. नेपालले हस्ताक्षर गरेका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी समझौताहरु/नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवर्द्धताहरु,
 १४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
 १५. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४,
 १६. संघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरु,
 १७. संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट शिलिङ्ग तथा मार्गदर्शन,
 १८. स्थानीय राजश परामर्श समितिले निर्धारण तथा प्रक्षेपण गरेको आन्तरिक स्रोत,
 १९. गाउँपालिकाको भूगोल, हावापानी, धर्म, संस्कार, रीतिरिवाज र सामाजिक संरचना,
 २०. गाउँपालिकामा उपलब्ध हुन सक्ने प्राकृतिक, भौतिक तथा मानवीय स्रोत,
 २१. स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुन सक्ने ईथाने कृषि बाली तथा पशुपन्थीहरु,
 २२. गाउँपालिकामा तयार भइसकेको भौतिक पूर्वाधार लगायत अन्य विषयगत पूर्वाधारहरु ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ लागि योजना छनौट प्रक्रियाको प्रार्थिमकताका आधारहरु:

१. संघ/प्रदेश सरकारबाट प्राप्त विभिन्न शिर्षकमा हस्तान्तरण हुने वितीय अनुदान,
२. स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको बजेट सिमा तथा मार्गदर्शन,
३. दिगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्वर्द्धन गर्न सघाउ पुर्याउने योजनाहरु,
४. संघ, प्रदेश, विकास साझेदार निकाय र गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा सञ्चालन भईरहेका क्रमागत तथा बहुवर्षीय योजनाहरु,
५. विविध कारणले समयमा सम्पन्न हुन नसकेका अधुरा योजनाहरु,
६. अन्तर गाउँपालिकाको विकासमा ठोस योगदान दिने योजनाहरु,
७. भूगोल र हावापानीको आधारमा हुने व्यावसायिक कृषि तथा पशु पकेट क्षेत्रका योजनाहरु,
८. एक टोल एक उत्पादन,
९. आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने योजनाहरु,
१०. निजी लगानी तथा स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उयोग स्थापना तथा सञ्चालन,
११. ईथाने जातको कृषि बाली, नगदे बाली तथा पशुपन्थी विकास,
१२. रोजगारमूलक, उत्पादनमूलक तथा कम समयमा प्रतिफल दिन सक्ने क्रियाकलापहरु,
१३. स्थानीय स्रोतसाधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने योजनाहरु,
१४. स्थानीय वासिन्दाबाट जनसहभागिता जुट्ने तथा कम लागत हुने योजनाहरु,
१५. प्राकृतिक प्रकोप, विपद व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षणमा सहयोग पुग्ने योजनाहरु,

१६. स्थानीय भाषिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भेषभूषाको विकासमा सघाड पुग्ने,
१७. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा अभिवृद्धि हुने,
१८. सामाजिक जवाफदेहीता, पारदर्शिता र सामाजिक रूपान्तरण सहितको सुशासन अभिवृद्धि हुने,
१९. शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धिमा सघाड पुर्याउने,
२०. महिला, वालवालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्न सक्ने योजनाहरू,
२१. वालमैत्री, महिलामैत्री, पोषणमैत्री, अपाङ्गमैत्री, खानेपानी तथा सरसरफाइमैत्री, वातावरणमैत्री अभियानमा सघाड पुर्याउने,
२२. स्थानीय भाषा, कला र सांस्कृतिकको जगर्ना र सामाजिक सद्व्यवहार तथा एकता अभिवृद्धिमा टेवा पुग्ने,
२३. आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन विकासको पूर्वाधारका योजनाहरू ।

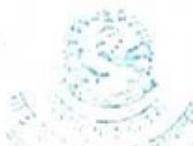
सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म यस साकेला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को समष्टिगत नीति तथा विषयगतहरू नीति यस सम्मानित गाउँ सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

साकेला गाउँपालिकाको समष्टिगत नीतिहरू:

१. सुशासन सहितको दिगो विकासको अवधारणालाई आत्मसाथ गरिनेछ,
२. निर्माणाधिन रहेका पूर्वाधारका योजनाहरूलाई क्रमागत रूपमा स्तरोन्नति गर्दै लगिनेछ,
३. गुणस्तरीय शिक्षाको विकासमा टेवा पुग्ने योजनाहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ,
४. गाउँपालिकालाई आवश्यक पर्ने प्राविधिक जनशक्तिको उत्पादनमा जोड दिइनेछ,
५. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन तथा विकासका लागि बनेको टेम्के, धन्तेश्वरी गुफा, चखेवाभन्ज्याड, तायाताल, सेल्मेडाँडा, मपारुड भीर आदिको एकीकृत गुरु योजना अनुसारका कार्यहरू क्रमिक रूपमा गर्दै लगिनेछ,
६. साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ को तावाभन्ज्याड क्षेत्रमा बहुसाँस्कृतिक भिलेज र त्रि-धार्मिक पार्क निर्माण गर्न बनेको परियोजनाको विस्तृत प्रतिवेदन (DPR) बमोजिमका संरचनाहरू निर्माण गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ,
७. वसाइँसराइको दरलाई कम गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, यातायात, सञ्चार, विजुली आदिको उचित प्रवन्ध गर्दै लगिनेछ,
८. ऐथाने जातका पशुपन्थी, कृषि र फलफूलको खोजी गरी यिनीहरूको संरक्षण तथा विकास गर्दै लगिनेछ,
९. साकेला गाउँपालिकामा सञ्चालित पूर्ण सरसफाइ अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ,
१०. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा प्रवाह वातावरणमैत्री, महिलामैत्री, वालमैत्री, अपाङ्गमैत्री, जेठ नागरिकमैत्री, पोषणमैत्री तथा पूर्ण सरसफाइमैत्री बनाइनेछ,
११. एक गाउँ एक टोल एक उत्पादनको नीतिलाई निरन्तरता प्रदान गरिने छ,
१२. आकस्मिक एयर एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनलाई व्यवस्थित गरिनेछ,
१३. साकेला गाउँपालिकाको गौरवको सडक आयोजनाहरूको स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे सडक निर्माणको लागि संघ तथा प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गरिनेछ,
१४. मुन्दुम पदमार्गको शुन्य विन्दु तावाभन्ज्याडबाट पदमार्गको दाँयावाँया भागमा वृक्षारोपणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ,
१५. सामाजिक सुरक्षा भता भुक्तानी शिविरलाई निरन्तरता दिइनेछ, अशक्त अवस्थाका लाभग्राही पहिचानका लागि बैंकसँगको सहकार्यमा हुने घरदैलो अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ,

राजि प्रकाश राम
साकेला जिल्ला प्रशासन

१६. गाउँपालिका र मातहतका सबै सरकारी कार्यालयहरूबाट विद्युतीय प्रविधिवाट सेवा प्रदान गर्दै लगिनेछ,
 १७. विद्युतीय प्रविधिको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्दा आवश्यक पर्ने विद्युतीय उपकरण जडान गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ,
 १८. गाउँपालिकाको प्रथम पाँच वर्षे आवधिक योजना (२०८०/०८१ -२०८४/०८५) मा समावेश भएका गौरवका योजनाहरू तावाताल: तावाभन्ज्याड क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने पर्यटकीय पूर्वाधार तथा ताल निर्माण गरिनेछ। सडक स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे सडक: बाँझेच्यानडाँडा -रतन्छा -मानेभन्ज्याड -काल्चिङ्गोला सडक स्तरोन्नति सँगै कालोपत्रे सडक निर्माण, साप्सुखोला-मानेभन्ज्याड -तावाभन्ज्याड कालोपत्रे सडक निर्माण र कातिके -सोस्तुड -नैनेपाटी रतन्छा सडक स्तरोन्नति सँगै कालोपत्रे सडक निर्माण गरिनेछ। साकेला गाउँपालिकालाई डिजिटल पालिका निर्माण गरिनेछ। मपारुडभीर, धन्नेश्वरी गुफा, साकेला पार्क, लामिदुवाली र तावादोभानको पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ। खानेपानी: एक घर एक धारा निर्माण गरिनेछ। खेलकुद विकास: प्याराफिट सहितको दारुलाटार र नौलाखर्क खेलमैदान निर्माण गरिनेछ। स्वास्थ्य: सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई आधुनिक संरचना सहित गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरिनेछ। साकेला गाउँपालिकाको सिमानामा साकेला ट्रेल र सांस्कृतिक भिलेज निर्माण गरिनेछ। शिक्षा: छ यटा माध्यमिक विद्यालयहरूलाई नमूना विद्यालय निर्माण गरिनेछ। साकेला गाउँपालिकाको भाषा, कला, संस्कृतिको संरक्षण गरी नमूना पालिका निर्माण गरिनेछ। कृषि: तेलहन बालीको उत्पादनमा वृद्धि गरी (माछा, मौरी) अन्य कृषि उत्पादनमा जोड दिइनेछ। एक घर -एक व्यवसाय -एक रोजगार कार्यक्रम र सबैमैत्री (अपाङ्ग, बालबालीका, महिला, जेष्ठ नागरिक, पोषण लगायत) पालिका निर्माण गरी नमूना गाउँपालिका बनाउने योजना सञ्चालन गर्नका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ।

क. आर्थिक विकास सम्बन्धी नीतिहरू:

- कृषि तथा पशुपन्थी उत्पादनमा वृद्धि गर्ने कृषि तथा पशुपन्थी अनुदान एवम् क्रृषि परिचालन कार्यविधि, २०८१ मा व्यवस्था भएको कृषि अनुदान तथा क्रृषि कोष खडा गरी व्यावसायिक कृषि पेशा गर्ने इच्छुक कृषक, कृषक समूह, कृषि सहकारी तथा कृषि फर्महरूलाई तोकिए बमोजिम धितोको आधारमा कृषि क्रृषि उपलब्ध गराइनेछ। यसै गरी उल्लिखित कार्यविधिमा व्यवस्था भए बमोजिमका व्यावसायिक कृषक वा समूहहरूलाई वितीय समानीकरण अनुदानबाट प्राप्त हुने रकम प्रदान गरिनेछ।
- साकेला गाउँपालिकाको आर्थिक अवस्थामा सुधार गर्ने एक घर -एक व्यवसाय -एक रोजगारको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- स्थानीय स्तरमा सिर्जना हुने रोजगारीको अवसरमा दैदेशिक रोजगार गुमाइ घर फर्कका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
- कृषिमा आधारित साना उद्योगको विकास गर्ने व्यवसायीलाई प्रोत्साहन गर्न उद्योगीहरू मध्येको उत्कृष्ट एक उद्यमी छनौट गरी पुरस्कृत गरिनेछ।
- मानव स्वास्थ्य एवम् विश्व बजारलाई ध्यान दिँदै गाउँपालिकालाई पूर्ण अर्गानिक कृषि गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने अर्गानिक कृषि उत्पादनको लागि प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादीको उत्पादन तथा प्रयोगलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।
- परम्परागत रूपमा गरिदै आएको निर्वाहमुखी खेती प्रणालीमा व्यापक सुधार गर्ने भू-उपयोग वर्गकरण र माटो परीक्षणको प्रतियेदनको आधारमा कृषि/पशु तथा फलफूलको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी व्यावसायिक खेती प्रणाली एवम् सहकारीताको विकासमा जोड दिइनेछ।

राजीव दास
मानेभन्ज्याड

७. खाने तेलमा आत्मनिर्भर हुनका लागि तोरी, फिलुड्गे तथा रायौको उत्पादनलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
८. लोपोउन्मुख अवस्थामा रहेका रैथाने जातका कृषि तथा पशु उपजहरूको खोजी, संरक्षण, विकास तथा बजारीकरणका लागि वीठ उत्पादन गर्ने जोड दिइनेछ ।
९. कृषिको व्यावसायीकरणमा सहयोग पुर्याउने कृषि सामग्री तथा उपकरणहरूको उपयोगमा जोड दिइनेछ ।
१०. दिगो भू-ट्यवस्थापन तथा कृषि बाली सुधारको लागि गोठ सुधार तथा भकारो सुधारको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. कृषि उपज खायान्नहरूको भण्डारणका लागि सोलार ड्रायर, राइक स्टोर, सेलार स्टोर आदि जस्ता प्रविधिहरूको प्रवर्द्धन तथा विकासका कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
१२. सौर विस्कून (Solar drier) स्थानीय सामग्रीहरूको अधिकतम उपयोग गरी कम मूल्यमा निर्माण गर्ने अनुसन्धान, निर्माण तथा प्रदर्शन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. सिचाईको लागि आवश्यक पर्ने पानीको लागि परम्परागत रूपमा सञ्चालन हुँदै आएका कुलो एवम् सम्भाव्यताका आधारमा नयाँ कुलोहरूको निर्माण, वर्षाको पानी संकलन लगायत अन्य सिँचाइ प्रविधिहरूको खोजी तथा विकास गर्दै लगिनेछ ।
१४. साकेला गाउँपालिकामा उत्पादन भएका सम्पूर्ण कृषि उपज तथा अन्य वस्तुहरूको बजारीकरणको लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
१५. खायान्न, तरकारी, फलफूल तथा मसला जन्य कृषि उपजहरूको प्रशोधनका लागि आवश्यक पर्ने तालिम एवम् मेशिन उपकरणको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
१६. मासुलाई सफा एवम् सुरक्षित राख्ने मानेभन्ज्याङ बजार लगायत वडा कार्यालयको आसपासमा समेत पशुपन्छी बधशालाको निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
१७. नेपाली चाडपर्व लक्षित गरी व्यावसायिक रूपमा रैथाने घरेलु तथा जड्गली जातका फूलहरू उत्पादन तथा विक्री वितरण गर्ने किसान तथा व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिनेछ ।
१८. लोप भइसकेको तथा लोपोउन्मुख रैथाने प्रजातिका पशुपन्छी, अन्नबाली, सागसब्जी, दलहन, तेलहन, फलफूल तथा मसला जन्य कृषि उपजहरूको खोजी, संरक्षण तथा विकास गर्दै लगिनेछ ।
१९. मनोरञ्जन तथा विभिन्न अवसरमा एक आपसमा शुभकामना आदानप्रदान गर्नका लागि उपयुक्त स्थानहरूको खोजी गरी वनभोज तथा भेटघाट स्थलहरूको स्थापना र विकास गर्दै लगिनेछ ।
२०. प्राकृतिक स्रोत सम्पदाको अध्ययन अनुसन्धान गर्न मपारुड टेम्के सामुदायिक वन क्षेत्रमा सम्बन्धित पक्षहरूसँग समन्वय गरी पर्याप्यटनको पूर्वाधार विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
२१. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई लक्षित गर्दै परम्परागत रूपमा सञ्चालन हुँदै आएका पैदल मार्गहरूको स्तरअन्नति गरिनुका साथै चखेयाभन्ज्याङ -मपारुड भीर-मानेभन्ज्याङ -पाँचधारे, चखेयाभन्ज्याङ -टेम्के र मानेभन्ज्याङ -टेम्के जैविक पद मार्गको निर्माण तथा विकास गर्दै लगिनेछ ।
२२. साकेला गाउँपालिकालाई नासपातीको केन्द्र स्थल (हव) वनाउन वडा समिति तथा स्थानीय वासीको समन्वय र सहभागीतामा गाउँपालिकाको भूगोलभित्र निर्माण हुने गौरवका सङ्क लगायत अन्य सङ्कहरूको दायाँबायाँ नासपातीको विरुद्ध रोप्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
२३. परम्परागत खाय प्रविधिहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा विकासमा जोड दिइनेछ ।
२४. कृषि तथा पशु विकासमा योगदान पुर्याउने कृषक तथा फर्महरूको व्यवसायमा प्राकृतिक प्रकोपको कारण उत्पन्न हुने जोखिमलाई आर्थिक रूपमा मद्दत गर्ने पशु तथा कृषि वीमाको लागि सम्बन्धित वीमा कम्पनीहरूसँग समन्वय गर्दै लगिनेछ ।

राजि प्रकाश राई
पालिका अध्यक्ष

२५. साकेला गाउँपालिकामा उत्पादन हुने कद्दा पदार्थबाट सञ्चालन हुन सक्ने घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना र सञ्चालन गर्न स्थानीय तथा वाद्य लगानीकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन/आहान गरिनेछ ।
२६. गाउँपालिकामा पूर्ण रूपमा ऐथाने जातका कृषि तथा पशुपन्थी उपजको अर्गनिक उत्पादनको मार्ध्यमवाट कृषि पर्यटनको पूर्वाधारको कार्यमा जोड गरिनेछ ।

ख. सामाजिक विकास सम्बन्धी नीतिहरू:

२७. गाउँपालिकाबाट विविध कारणले अन्य गाउँपालिका जिल्ला वा प्रदेशमा वसाइँ सरी जानेको सङ्ख्या वढिरहेको कारण साकेला गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या घटिरहेको हुँदा साकेला गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या सन्तुलन कायम राख्न अन्य स्थानबाट वसाइँ सरी आउने परिवारलाई वसाइँ सरी आएको घटना दर्ता पश्चात वडाको सिफारिसमा प्रोत्साहन तथा सम्मान स्वरूप रकम रु. ५०००।— (अक्षरेपि पाँच हजार मात्र) दिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
२८. साकेला गाउँपालिकाको सिमानामा बहु-सांस्कृतिक पदमार्ग निर्माण गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
२९. बहु-सांस्कृतिक पदमार्गको शुन्य विन्दू तावाभन्ज्याडमा निर्माण शुरु भएको सांस्कृतिक भिलेज निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग निरन्तर समन्वय गरिनेछ ।
३०. बहु-सांस्कृतिक पदमार्गको विभिन्न स्थानमा स्थानीय जातजातिको घर, वसोवास, धर्म, संस्कृति, भेषभूषा, रहनसहन झाल्कने किसिमको वस्तीको विकास गर्दै लगिनेछ । यस्ता वस्तीहरूमा निर्माण हुने घर तथा टहराको डिजाइन गाउँपालिकाले निर्धारण गरे अनुसार हुनेछ ।
३१. विश्व महामारीको रूपमा फैलिन सक्ने विभिन्न किसिमको सरुवा रोगहरूबाट वच्न नागरिकलाई सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्दै लगिनेछ ।
३२. गाउँपालिकामा सञ्चालन भइरहेका प्राविधिक शिक्षालय तथा अप्राविधिक शिक्षण संस्थाहरूको भौतिक तथा शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा विशेष जोड दिइनेछ ।
३३. प्रत्येक नागरिकको स्वच्छ खानेपानी उपभोगको वैसर्गिक अधिकारलाई मध्येनजर गर्दै खानेपानीको स्रोतको पहिचान गरी तत्कालिन र दीर्घकालिन योजना तयार गरिनेछ ।
३४. विद्यालयको आधारभूत तहलाई गुणस्तरीय बनाउन वालमैत्री कक्षा कोठा र वालमैत्री विद्यालयको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
३५. साकेला गाउँपालिकामा रहेका प्राकृतिक जडियुट्टी तथा अन्य आयुर्वेदिक औषधी उपचारको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक खोज तथा अनुसन्धानको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३६. जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र खोटाङ्को शाखाको रूपमा सञ्चालनमा आएको नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रलाई आयुर्वेदिक उपचार केन्द्रको रूपमा स्तरवृद्धि गरिनेछ । आगामी आर्थिक वर्षबाट पञ्चकर्म प्रविधि सेवा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
३७. साकेला गाउँपालिकाको सम्पूर्ण विकास प्रक्रियालाई महिलामैत्री, अपाङ्गमैत्री, वालमैत्री, यातावरणमैत्री, जेष्ठ नागरिकमैत्री र पोषणमैत्री बनाइदै लगिनेछ ।
३८. स्वास्थ्य तथा पोषणलाई ध्यान दिई परम्परागत रूपमा चलिआएको खानपिनको खाद्य व्यवहार परिवर्तन गर्न समुदाय तहमा विजहरूको सहयोगमा समेत विभिन्न किसिमका छलफल तथा अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।

दूसरो प्राविधिक विभाग
नागरिक विभाग
दूसरो प्राविधिक विभाग
नागरिक विभाग

३९. स्थानीय समुदायको आस्थाको केन्द्र, धर्म, संस्कृति अनुरुपको धार्मिक स्थल, देवालयहरूको खोजी गरी स्थानीय समुदायहरूसँगको समन्वयमा तिनीहरूको संरक्षण, सम्बद्धन तथा विकास गरी सांस्कृतिक पर्यटनको पूर्वाधार विकासमा सहयोग पुर्याइनेछ ।
४०. खानेपानी तथा स्वास्थ्य सरसफाइको लागि स्वच्छ खानेपानीको उचित प्रबन्ध गर्दै लगिनेछ ।
४१. पूर्ण सरसफाइ अभियानको सफा तथा स्वच्छ क्षेत्र घोषणा गर्ने कार्य अन्तर्गत केही सूचकहरू प्राप्त हुन वाँकी रहेको कारण आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा वाँकी रहेका सूचकहरू पूरा गरी सफा तथा स्वच्छ क्षेत्र घोषणा गरिनेछ ।
४२. पूर्ण सरसफाइ अभियानमा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र सम्बन्धित निकायहरूसँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४३. परम्परागत रूपमा खानेपानी योजनामा प्रयोग हुँदै आएको खुला धारा प्रविधिलाई निरुत्साहित गरी बन्द धारा प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
४४. व्यक्तिगत, सार्वजनिक स्थान एवम् हाटबजारबाट उत्सर्जन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि विभिन्न स्थानमा राखिएको डस्टिनेलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
४५. विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा क्रमिक रूपमा इन्सिरेटरको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
४६. शिक्षालाई व्यावसायिक, व्यावहारिक, गुणस्तरीय तथा विद्यार्थीमैत्री बनाउनका लागि शिक्षाविद्, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक, नागरिक समाज, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्था र विद्यार्थीहरूसँग आवश्यक छलफल तथा परामर्शको कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
४७. देशमा, असल तथा नैतिकवान नागरिक उत्पादनको लागि टेवा पुग्ने गरी कक्षा ५ सम्म पढाइ हुने स्थानीय पाठ्यक्रममा नैतिक शिक्षा, मानव जीवन सम्बन्धी शिक्षा तथा व्यावहारिक शिक्षा प्राप्त हुने गरी विषयवस्तु समावेश गरी शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४८. माध्यमिक विद्यालयमा राज्यले निर्धारण गरेको विषयवस्तुका अतिरिक्त पृथ्वीमा जीव तथा मानव उत्पत्ति र विकास, प्रकृति र जीव तथा मानव जीवनको अन्तरसम्बन्ध, विज्ञानले बनाएको समय, परिवर्तनको लागि मानव जीवनमा समयको महत्व, मानव जीवनमा नैतिक शिक्षा तथा व्यावहारिक शिक्षाको महत्व, राजनैतिक र राजनैतिक शिक्षाको महत्व जस्ता विषयहरूको एकीकृत रूपमा पाठ्यक्रम तयार गरी शिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
४९. स्थानीय भाषाबाट सञ्चालन भइरहेको पठनपाठन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५०. शैक्षिक सत्र २०८१/०८२ बाट २२ वटा वालविकास केन्द्रहरूलाई व्यवस्थापन गरी वालमैत्री सिकाइ व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
५१. शैक्षिक सत्र २०८१/०८२ बाट गाउँपालिकामा सञ्चालन भइरहेका ६ वटा माध्यमिक विद्यालयहरूको कक्षा ३ सम्म अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण सिकाइको व्यवस्था गरिनेछ । त्यसपछि प्रत्येक शैक्षिक सत्रबाट पठनपाठनको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
५२. शिक्षाको गुणस्तर सुधारको लागि नियमित रूपमा शिक्षक अभिभावक भेटघाट तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५३. महिला सशक्तिकरणको लागि सञ्चालन हुँदै आएको महिलाहरूसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५४. विपन्न तथा जेहेनदार विद्यार्थी तथा सीप सिक्न इच्छुक व्यक्तिहरूका लागि प्राविधिक शिक्षा सम्बन्धी अध्ययन तथा तालिमका लागि प्रदान गर्दै आएको प्राविधिक शिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

राज्य प्रकाश राई
प्रालिका अध्यक्ष

५५. साकेला गाउँपालिकालाई पूर्ण साक्षर गाउँपालिका बनाउन निरक्षरहरुको गणना गरी नियमित रूपमा साक्षरताका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
५६. शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्ने सूचना, सञ्चार र प्रविधिमैत्री पठनपाठनको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
५७. अध्ययन र सिकाइलाई सहज बनाउन विद्यालयमा रहेको पुस्तकालयलाई विद्युतीय पुस्तकालयको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
५८. छोराओरी, नातीनातिनी वा नजिकको कुनै पनि संरक्षक यिहीन अति गरिब जेष्ठ नागरिकहरुलाई वडा कार्यालयको सिफारिसमा आवश्यकता अनुसार मौसमी कपडा वितरण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
५९. जेष्ठ नागरिक तथा लक्षित वर्गलाई राज्यबाट प्राप्त हुने सेवासुविधाहरु सहज रूपमा प्राप्त गर्ने सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६०. साकेला गाउँपालिकामा सिर्जना हुन सक्ने सरकारी तथा सार्वजनिक सेवामा अपाङ्गता भएका व्यक्ति, विपन्न महिला तथा कुनै कारणबाट दूलो विपतिमा परेका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
६१. गाउँपालिकाको दिगो विकास नीतिमा युवाहरुलाई अधिकतम परिचालन गर्न विभिन्न किसिमका युवा केन्द्रित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
६२. विभिन्न नाममा घर छोडी नजिकको शहर, छिमेकी मुलुक तथा अन्य मुलुकहरुमा जाने सबै किसिमका जनशक्ति रोकनका लागि उचित कार्ययोजना तयार गरी उद्यम विकासका कार्यहरु गर्दै लगिनेछ ।
६३. वैदेशिक रोजगारको कारणले सिर्जना भएका र हुन सक्ने सम्भावित समस्याहरुलाई सामाजिक रूपले सम्बोधन गर्ने प्रयास गरिनेछ ।
६४. विभिन्न कारणले वैदेशिक रोजगारबाट पीडित भएका व्यक्ति वा निजको परिवारको लागि विभिन्न किसिमका आयमूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
६५. स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन उपचारात्मक मन्दा प्रतिरोधात्मक स्वास्थ्य विकासलाई जोड दिइ स्वास्थ्य क्षेत्रका कर्मचारीहरुको क्षमता विकासमा जोड दिई लगिनेछ ।
६६. पूर्ण सरसफाइयुक सभ्य नागरिक, सभ्य गाउँ, सभ्य टोल, सभ्य गाउँपालिका निर्माणमा स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गर्न विभिन्न संघ/संस्था, नागरिक समाजसँग समन्वय गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६७. आयातित तथा उत्सर्जित फोहरमैलाको दिगो व्यवस्थापन तथा प्रशोधन गर्न साकेला गाउँपालिका ३ नं. वडा ढाँडेमा सर्टिङ्साइडको लागि २० रोपनी जग्गा निशुल्क रूपमा प्राप्त गरिएको छ । उक्त जग्गामा फोहोरमैला संकलन तथा प्रशोधन कार्यको लागि आवश्यक भवन, सामग्री, औजार, उपकरण, जनशक्ति व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
६८. परापूर्वकालदेखि चलनमा रहेको स्थानीय धामी/झाँकीको उचित कदर गर्दै उनीहरुलाई सामाजिक मनोपरामर्शदाताको रूपमा रूपान्तरण गर्न पहल गर्दै लगिनेछ ।
६९. सम्भावित रोगहरुबाट बच्न गर्भवती आमा तथा नवजात शिशुहरुको लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने निःशुल्क खोपहरु अनिवार्य लगाउने वातावरण सिर्जना गर्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
७०. गर्भवती आमा र बच्चालाई गम्भीर रोग लागेमा उपचार गर्ने सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा लाने व्यवस्था गरिएको निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७१. आकस्मिक दुर्घटना, सुन्केरी व्यथा तथा अन्य गम्भीर प्रकृतिका विरामीको कारण तुरुन्त सही उपचार नपाएमा ज्यान जान सक्ने अवस्थामा रहेका पालिकाभित्रका नागरिकहरुलाई सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा पुर्याई उपचार गर्ने आकस्मिक एयर एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनमा आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा एक छुट्टै

दिव्य प्रकाश
सालिक उपायकारी

आकस्मिक एयर एम्बुलेन्स कोषको स्थापना भएको छ । यो कोष बढाइ अधिकतम सेवा प्रवाहका लागि कोष जम्मा गर्न साकेलावासी लगायत देशविदेशमा रहनुहुने दाजुभाई दिदिवहिनीहरूलाई अपिल गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७२. साकेला गाउँपालिकामा शारीरिक तथा मानसिक रूपमा तन्दुरुस्ती तथा असल नागरिक उत्पादन गर्ने विभिन्न किसिमका खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
७३. खेलकुद यिकासका लागि आवश्यक पर्ने कवर्डहल, भलिबल, अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड भएको फुटबल खेल मैदान निर्माण एवम् प्रशिक्षक तथा खेल सामग्रीहरूको उचित प्रबन्ध गर्दै लगिनेछ ।
७४. लोपोन्मुख परम्परागत सीपहरू व्यावसायिक बनाउन यस्ता चिजको खोजी गरी संरक्षण तथा विकासको पहल गरिनेछ ।
७५. लोपोन्मुख पञ्चे वाजा, नौमती वाजा, विनायो, मुर्चुड्गा, रैथाने वायवादन लगायत स्थानीय गीत संगीतको खोजी, संरक्षण, विकास तथा बजारीकरण गर्न पहल गरिनेछ ।
७६. स्थानीय भेषभूषा, भाषा, कला संस्कृतिको अध्ययन गरी संरक्षण र विकास गर्ने पहल गरिनेछ ।
७७. जातीय विभेद, लैंगिक विभेद, लैंगिक हिंसा, महिला हिंसा तथा छुवाछुत अन्त्यका लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७८. समाजमा यद्दै गएको जडफूड जस्तै कोकाकोला, डिउ, स्प्राइट, चाउचाउ आदि जस्ता वस्तुहरूको उपभोगलाई निरुत्साहित गर्ने सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था एवम् उपभोकाहरूसँग निरन्तर छलफल तथा परामर्श गरिनेछ ।
७९. घर तथा कार्यालयमा प्रयोग हुने विभिन्न सामग्रीहरूको निर्माण तथा प्रयोगमा वाह्य सामग्रीलाई सकेसम्म निरुत्साहित गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुन सक्ने सामग्रीहरूको उत्पादन तथा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिनेछ ।
८०. नवीकरणीय उर्जा तथा वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन गर्न विद्युतीय प्रणालीको शुद्धीकरण गर्ने सरोकारवालाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ । लाभग्राहीको माग तथा आवश्यकताको आधारमा विद्युतीय चुल्हो प्रविधि तथा वायोग्यास जस्ता प्रविधिहरू विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
८१. साकेला गाउँपालिकाको ३ नं. वडाको तावाताल -तावाभन्ज्याड क्षेत्रलाई पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्ने पर्यटकीय पूर्वाधार अन्तर्गत ताल लगायत सांस्कृतिक भिलेजको स्थापना तथा सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
८२. नेपाली महिलाहरूको चाडपर्वको प्रवर्द्धन तथा विकास गर्दै लगिनेछ ।
८३. साकेला गाउँपालिकालाई आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ सम्ममा पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।

ग. पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीतिहरू:

८४. व्यवस्थापन, प्रशासनिक तथा प्राविधिक जटिलताका कारण अलि ठूला आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिवाट कार्यान्वयन गर्दा व्यावहारिक कठिनाई हुने देखिएकोले रु. ३३ लाख भन्दा माथिका पूर्वाधार निर्माण योजनाहरू सम्बन्धित वडाको पूर्ण समन्वयमा प्रविधिक लगत स्टिमेट गरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम बोलपत्र आह्वान गरी ठेक्काबाट सञ्चालन गरिनेछ ।
८५. तावाभन्ज्याड क्षेत्रमा वृहत पर्यटन विकासको पूर्वाधार निर्माणका लागि तावाताल निर्माण, त्रिधार्मिक पार्क र बहु-सांस्कृतिक भिलेज निर्माणको परियोजनाको विस्तृत प्रतिवेदन (DPR) तयार भइसकेकोले उक्त परियोजनाको विस्तृत प्रतिवेदन (DPR) मा समावेश भएका संरचनाहरू निर्माण गर्ने संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

राजि प्रदेश राज्य
पालिका अध्यक्ष

८६. गाउँपालिकाभित्र सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट प्रवाह हुने सेवासुविधाहरु सहज रूपले प्राप्त गर्न ग्रामीण शहरीकरणको अवधारणा अनुरूपको एकीकृत बस्ती विकासमा जोड दिइनेछ ।
८७. गाउँपालिकाको गौरवको आयोजना अन्तर्गत निर्माण भइरहेको साप्सुखोला -मातिम -मानेभन्ज्याड - पाँचथारे सडक, कातिके सोस्तुड -रत्नचा -चखेवाभन्ज्याड सडक र नैनेपाटी -काल्चिङ्गखोला सडकहरुको निर्माण कार्यमा संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँगको साझेदारी र समन्वयलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८८. साकेला गाउँपालिकामा द्रयाक खोलिएका सडकहरुको स्तरोन्नति गर्ने क्रममा सडकको अवस्थाको गामिभर्यताको आधारमा नाली सहितको ग्रामेल सडक निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
८९. ग्रामेल सडक निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने मेशिन उपकरणहरु व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
९०. साकेला गाउँपालिका २ नं. वडा साल्मे - दिक्केल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका ७ नं. वडा चम्पा सडक खण्डमा पर्ने साप्सुखोलाको लामिदवाली र साकेला गाउँपालिका १ नं. वडा डाँडागाँ - दिक्केल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका ८ नं. वडा दोयेला सडक खण्डमा पर्ने साप्सुखोलामा पक्की पुल निर्माण गर्न संघीय सरकारसँग निरन्तर पहल गरिनेछ ।
९१. चखेवाभन्ज्याड -तन्चा -खिदिमा सडकमा पर्ने साप्सुखोला, खोवुखोला, रुपुवाखोला, वेलियाखोला, मखुयाखोला र तायाखोलामा पक्की सडक पुल निर्माणको लागि संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारमा निरन्तर पहल गरिनेछ ।
९२. सडक सुचारु रास्ता प्रमुख सडकहरुका लागि सडक हेरालुको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
९३. आवश्यक स्थानहरुमा झोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि अन्य गाउँपालिका, संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
९४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी तथा उपलब्धिमूलक बनाउन औचित्य र आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाबाट साझेदारी गर्न सकिनेछ ।
९५. गाउँपालिकाको मातहतमा रहेको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकरण भएका श्रमिकहरुलाई आयोजनाको आकार तथा महत्वको आधारमा विभिन्न वडाका कामदारहरुलाई एकीकृत रूपमा काम लगाउन सकिनेछ ।
९६. सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षाका लागि विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा जनसहभागिता एवम् लागत सहभागितामा आधारित सोलार बती जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९७. गाउँपालिकाको गौरवका सडकहरु र अन्य सामरिक महत्वका सडकहरुमा क्रमैसँग सडक बती जडान गर्दै लगिनेछ ।

घ. बन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिहरु:

९८. स्थानीय खोला, खोल्सी तथा चिस्यानहरुमा पाइने स्थानीय/रैथाने जातका जलचर, उभयचरहरुको संरक्षण गर्दै लगिनेछ ।
९९. स्थानीय स्तरमा प्राप्त हुने जडीबुट्टीहरुको खोजी, उत्पादन, विकास तथा प्रशोधन गर्न सम्बन्धित सरोकारवालाहरुसँग समन्वय गर्दै लगिनेछ ।
१००. स्थानीय/रैथाने तथा आगन्तुक घराहरुको प्रवर्द्धन तथा विकासका लागि उनीहरुलाई आवश्यक पर्ने उपयुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने नागरिक समाज, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, चरा विज, सामुदायिक बन तथा अन्य बनहरुसँग सम्बन्धित समन्वय गर्दै लगिनेछ ।

राजि प्रहराज राज
पालिका अध्यक्ष

१०१. ऐथाने/स्थानीय तथा आगन्तुक वन्यजन्तुहरु वस्तुको लागि उचित वासस्थान तथा आहारा उपलब्धताको व्यवस्थापनको लागि वन्यजन्तु विज, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु, नागरिक समाज, निजी तथा सामुदायिक वन, सरकारी वनहरूसँग गरिने समन्वयको कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
१०२. ऐथाने जातका लालीगुराँस, चिमाल, सुनाखरी लगायतका जड्गली तथा सयपत्री, मखमली, अजम्बरी आदि घरेलु फूलहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा विकासका लागि फूल विज, नागरिक समाज, निजी वन, सामुदायिक तथा सरकारी वन तथा अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसँगको समन्वयलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०३. हरित गाउँपालिका निर्माण गर्ने सरकारी वन, निजी वन, सामुदायिक वन तथा अन्य वन क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा विकास गर्ने सबै सम्बद्ध पक्षहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।
१०४. वनजड्गल तथा वन क्षेत्रबाट आर्थिक लाभ प्राप्त गर्ने सरकारी तथा सामुदायिक वनहरूसँग समन्वय गरी सम्भावित क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
१०५. वनजड्गल विकास एवम् विस्तारका लागि ऐथाने जातका विरुद्धहरूको खोजी, संरक्षण तथा नर्सरीको विकास गरी वृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
१०६. गाउँपालिकामा प्राकृतिक एवम् मानव क्रियाकलापद्वारा निर्मित/सिर्जित विभिन्न किसिमका विपतिहरु व्यवस्थापन गर्ने पालिकामा रहेको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई यथ मजबूत वनाडौ लगिनेछ । यस्ता विपतिहरुबाट वचनका लागि सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूसँग उचित समन्वय गरी विपत् योजना बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०७. गाउँपालिकामा निर्मित भइरहेका गौरवका सडक लगायत अन्य सडकहरूको दायाँबायाँ वायो ईजिनियरिङ प्रविधि अन्तर्गत अन्तिम सम्पादन, नेपियर, खर, डालेघाँस रोप्न सम्बन्धित जग्गा धनीहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिनेछ ।
१०८. स्थानीय खोला/खोल्साहरुमा विभिन्न किसिमका रसायनयुक्त विषादी तथा करेन्टको प्रयोग गरी विभिन्न किसिमका जलधर/माछा मार्ने कार्यलाई पूर्णरूपमा रोक लगाउन छिमेकी स्थानीय तहसँग समन्वयको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०९. स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उयोग सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।
११०. पर्यावरण संरक्षण तथा पानीको स्रोतहरूको संरक्षण तथा विकासका लागि स्थानीय तहमा जनचेतना जगाउँदै प्राकृतिक हिसाबले सम्भावित स्थानहरुमा साना जलशायहरूको निर्माण गर्दै प्राकृतिक तथा परम्परागत रूपमा निर्माण भएका सानातिना जलशायहरूको संरक्षण एवम् पुनर्निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
१११. निजी वनबाट तोकिए बमोजिमका काठहरु निर्यात गर्दा काठ निर्यात गर्ने ठेकेदारलाई गाउँपालिकामा राजश बुझाउने वेलामा परेको समस्यलाई मध्येनजर गर्दै आगामी आर्थिक वर्षबाट काठ विक्री गर्ने रुख धनीको रुख काट्ने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित वन कार्यालयबाट काटिने रुखमा टाँचा हानेकै बखत सम्बन्धित वन कार्यालयसँगको समन्वयमा ठेकेदारलाई गाउँपालिकाको नियम बमोजिम तिर्नु पर्ने राजश अनिवार्य तिर्ने वातावरण तयार गरिनेछ ।
११२. निजी वनमा काठ निकासीको लागि रुख काट्दा वन पाखामा भएको कुल रुख विरुद्धाको २५ प्रतिशत रुख विरुद्ध वाँकी राखि प्रचलित कानून बमोजिम रुख काट्ने प्रावधानलाई अक्षरस कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धित पक्षहरूसँग समन्वय गरिनेछ । अनियमित ढंगले रुख काटिएको कारण सिर्जना हुन सक्ने क्षतीको जिम्मेवार स्वयम् निजी वन धनी हुनेछ ।

ड. संस्थागत विकास तथा सुशासन सम्बन्धी नीतिहरु:

राज प्रधानमन्त्री
गाउँपालिका अध्यक्ष

११३. हाल पञ्जीकरण, सामाजिक सुरक्षा भता, सिफारिसपत्र र लेखाको आर्थिक कारोबार डिजिटल प्रविधि मार्फत शुरु भएका छन् भने आगामी ३ वर्षभित्रमा गाउँपालिका र मातहतका कार्यालयहरूबाट पूर्ण रूपमा डिजिटल प्रविधिबाट सेवाप्रवाह गरिनेछ ।
११४. विद्युतीय शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्न गाउँपालिकामा रहेका सबै सरकारी संस्थाहरूमा इन्टरनेट सेवाको विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
११५. साकेला गाउँपालिकाको भौगोलिक, प्राकृतिक, सांस्कृतिक, भाषिक, धार्मिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, स्वास्थ्य, शिक्षा, खेतीप्रणाली, रहनसहन आदिको प्रचारप्रसार लगायत गाउँपालिकाको दीर्घकालीन र अल्पकालीन विकास प्रयास सबै सामु पुर्याउनका लागि साकेला गाउँपालिकाको नाममा सञ्चालन गरिएको ट्वीटर, फेसबुक, टिकटक जस्ता सामाजिक सञ्जाल र अनलाइन खबर, अनलाइन टि.मि. र झ्लग जस्ता विद्युतीय खबर प्रणाली व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
११६. गाउँपालिकाको विकास प्रयास प्रक्रियामा आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका प्रशासनिक तथा प्राविधिक जनशक्तिको उत्पादन तथा विकास गर्दै लगिनेछ ।
११७. गाउँपालिकाको विकास प्रक्रियामा सघाउ पुर्याउने उत्कृष्ट कर्मचारी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति, कृषक समूह, किसान, निर्माण व्यवसायी, व्यापारी, उद्योगपति, स्थानीय गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदार आदिलाई कदर/सम्मानपत्रको साथमा नगद पुरस्कारको व्यवस्थालाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
११८. गाउँपालिकालाई पूर्ण शान्ति क्षेत्र बनाउन सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।
११९. सुशासन स्थापनाका लागि सामाजिक जवाफदेहीताको विकास गरिनेछ ।
१२०. सरकारी कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाइ जनप्रशासनको असली प्रत्याभूति सेवाग्राहीलाई प्रदान गर्ने/गराउन विद्युतीय शासन प्रणालीको विकासमा जोड दिइनेछ ।
१२१. सरकारी सेवासुविधा, कार्यप्रगति, जानकारीमूलक सरकारी सूचनाहरू सम्बन्धित निकाय/पक्ष लगायत सर्वसाधरणको जानकारीको लागि इन्टरनेट तथा वेभसाईटको प्रयोगलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
१२२. गाउँपालिकाको समग्र विकास प्रयासमा नागरिकहरूको अर्थपूर्ण सहभागिताको लागि गाउँपालिकाले अवलम्बन गर्ने ऐन, कानून, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, नीतिगत व्यवस्था लगायत अन्य विषयहरूको बारेमा जानकारी गराउन समुदाय तहमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।
१२३. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षक, उपभोक्ता समिति, सुरक्षाकर्मी लगायत सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूमा सेवामुखी भावनाको विकासमा बढोतरी गर्न विजहरू समेतको सहयोगमा विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२४. सुशासनमा सहयोग पुर्याउन विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको प्रशासनिक कार्य तथा कार्यालय व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै लगिनेछ ।
१२५. गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सघाउ पुर्याउने हेतुले पदाधिकारी, कर्मचारी, शिक्षक, उद्यमी, विद्यार्थी, कृषक लगायत सामाजिक अभियन्ताहरूका लागि विभिन्न स्थानहरूमा अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
१२६. गाउँपालिकाको दिगो विकास नीतिमा राजनैतिक दल, योजनाविद, शिक्षक, नागरिक समाजका अगुवा, विभिन्न स्थानीय गैरसरकारी संस्था, महिला, आदिवासी जनजाति, दलित, अपाङ्ग, वालवालिका, विद्यार्थी, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, युवा, आमा समूह, किसान, उद्योगी, व्यापारी, निर्माण व्यवसायी, लगायत सरोकारवाला सबै पक्षहरूको अर्थपूर्ण सहभागीता सुनिश्चित गरिने/गराउनेछ ।

राजी प्राप्तानु राजी
प्रतिक्रिया अध्यक्ष
१२

१२७. साकेला गाउँपालिकाको विकास प्रयासको अभियानमा लिईएका नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्ने क्रममा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, जिल्ला समन्वय समिति, विभिन्न गाउँ तथा नगरपालिका, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, विकास साझेदार, स्थानीय राजनैतिक दल लगायत सरोकारवाला सबै पक्षहरूसँग आवश्यक समन्वय एवम् सुमधुर सम्बन्ध कायम गरिनेछ ।

१२८. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) को लागि गाउँपालिकाबाट भए गरेका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूको शाखागत रूपमा दुरुस्त अभिलेख राखि त्यसको प्रतिलिपि स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनको सम्पर्क व्यक्तिलाई समेत एकिकृत अभिलेख व्यवस्थापन गर्न उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१२९. साकेला गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण सरकारी कार्यालयहरूले सरकारी कामकाजमा प्रयोग गर्ने चिठी पत्रको शिर भागमा शब्दहरू लेख्दा देवनागरी र श्रीजड्गा दुवै लिपिको प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

च. वितीय तथा राजश सम्बन्धी नीतिहरू:

१३०. गाउँ कार्यपालिकामा भएको मर्मत सम्भार कोषलाई बलियो बनाइ मर्मत सम्भार मापदण्ड तयार गरी कोषको रकम खर्च गरिनेछ ।

१३१. आवश्यकताका आधारमा विभिन्न किसिमका कोषहरूको स्थापना र सञ्चालन गरिनेछ ।

१३२. राजशको क्षेत्रहरू पहिचान गरी करका दरहरू निर्धारण गरेर गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतको अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

१३३. साप्सुखोला र तावाखोलामा रहेको दुड्गा, रोडा र बालुवा उपयोग गर्नका लागि छिमेकी पालिकाहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।

१३४. साकेला गाउँपालिकाभित्र रहेका खोला/खोल्सा र निजी दुड्गालाई समेत करको दायरामा ल्याइनेछ ।

१३५. साकेला गाउँपालिकाको आधारभूत अस्पताल रतन्छा मार्फत सञ्चालनमा आएको एम्बुलेन्स र गाउँपालिकाबाट सञ्चालनमा आएको द्याकहोलोडरको परिचालन सम्बन्धी तयार भएको मापदण्डलाई समय अनुकूल परिमार्जन गरी सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

१३६. साकेला गाउँपालिकाको वडा नं. ४ स्थित मानेभन्ज्याड डॉडामा लाग्ने हटियालाई व्यवस्थित गर्न हाटबजार करलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म साकेला गाउँपालिकाको तर्फबाट चालु आर्थिक वर्षमा हासिल गरेका उपलब्धीहरू यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास अन्तर्गत कोशी प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको भौतिक पूर्वाधार कार्यालय उदयपुरबाट बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा निर्माण भइरहेको साप्सुखोला -मातिम -मानेभन्ज्याड -पाँचधारे (३० किलोमिटर) सडक यसै आर्थिक वर्षमा ग्रामेल सडक निर्माण सम्पन्न गरी ठेकेदारबाट भौतिक पूर्वाधार कार्यालय उदयपुरलाई विधिवत् रूपमा हस्तान्तरण भइ गाउँपालिकाको केन्द्रमा रहेको मानेभन्ज्याड बजार क्षेत्रमा १ किलोमिटर पक्की सडक निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ । यसैगरी सोही कार्यालयबाट नयाँ सडकको द्रायाक खोल्ने कार्य अन्तर्गत साकेला गाउँपालिका वडा नं. २ रतन्छाको हरमालाट वडा नं. ४ मातिमको पारुड जोड्ने शहिद नविन राई सडक, साकेला गाउँपालिका वडा नं. १ सेखुवाको झागरपुर कुरिमा सडक रहेका छन् । सोही कार्यालयबाट सडक स्तरोन्नति तर्फ साकेला मातिम डॉडाटोल -दिपुड चुइचुम्मा -रोक्सिम हुँदै खोटाङ्गबजार सडक खण्डको मातिम डॉडाटोल क्षेत्रमा २ किलोमिटर

महोदय
१३

सडक, बॉड्जेच्यानडॉडा -नैनेपाटी रत्नचा -मानेभन्ज्याड सडक खण्डको साव्जुखोलामा १० मिटर ढलान, साकेला गाउँपालिका वडा नं. १ वादुड मध्येपहाडी पिण्डुडॉडा सडक, खोटाड जिल्लाको मध्येपहाडी लोकमार्ग साकेला गाउँपालिका वडा नं. १ पिडडाउवारीबाट सन्सारी डॉडासम्म ५ किलो मिटर सडक, खोटाड दिक्केल - साकेला गाउँपालिका वडा नं. १ मध्येपहाडी लोकमार्गदेखि साकेला गाउँपालिका भवन मानेभन्ज्याड खिदिमाहुँदै मुलडॉडा -रोक्सिम भन्ज्याड -थामखर्क एयरपोर्ट सम्मको ४५ किलोमिटर सडक खण्डको साव्जु क्षेत्रमा काम भएको, कातिके -रत्नचा -नैनेपाटी सडक, मातिम डॉडाटोल रेमीटार सडक खण्डमा स्तरोन्नतिको काम भएको छ भने साकेला गाउँपालिका वडा नं. २ रत्नचाको वेलियाखोला गावीदह थाप्लो झोलुङ्गे पुल निर्माण सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ ।

कोशी प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको शहरी विकास तथा भवन कार्यालय ओखलढुङ्गाबाट एकीकृत वस्ती विकास तथा बजार व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका भवन परिसरमा सिढी निर्माण, दारुलाटार खेलमैदानको लागि मदन भण्डारी स्पोर्ट हल कार्यक्रम अन्तर्गत २ कोठे शौचालय निर्माण सम्पन्न भएका छन् भने साकेला गाउँपालिका वडा नं. २ को सामुदायिक भवन परिसरमा पर्खाल निर्माण, साकेला गाउँपालिका वडा नं. ५ मा सामुदायिक भवन निर्माण, साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ को तावाभन्ज्याड क्षेत्रमा आधुनिक वस्ती विकास अन्तर्गत सांस्कृतिक भवन निर्माण कार्य शुरु भएको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा अनुरोध गर्दछु ।

संघीय सरकार र गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा बॉड्जेच्यानडॉडा -रत्नचा -मानेभन्ज्याड -काल्चिडखोला सडक खण्डको डॉडागाड़ -रत्नचा क्षेत्रमा स्तरोन्नतिको कार्य सम्पन्न भएको छ । संघीय सरकारको शहरी विकास मन्त्रालयसँगको ६०/४० प्रतिशत लागत साझेदारीमा क्रमागत रूपमा निर्माण भइरहेको प्रशासकीय भवनको ८० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको छ । संघीय सरकारको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयद्वारा क्रमागत रूपमा निर्माण भइरहेको साकेला आधारभूत अस्पतालको भवन ७८ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको देखिन्छ । संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ ढौडेमा साकेला गाउँपालिको पूर्ण सरसफाइ अभियान अन्तर्गत नक्तहिने फोहरको दिगो व्यवस्थापन कार्यको लागि सर्टिडसाइड निर्माण कार्य शुरु भएको छ ।

साकेला गाउँपालिको प्रथम आवधिक योजनामा उच्च प्राथमिकतामा समावेश भएका सर्टिडसाइड, तावाभन्ज्याड क्षेत्रमा निर्माण हुने आधुनिक सांस्कृतिक वस्ती विकास निर्माण, तावाभन्ज्याड क्षेत्रमा निर्माण हुने त्रि-धार्मिक पार्क, तावाताल निर्माण र मानेभन्ज्याड पार्कको परियोजनाको विस्तृत प्रतिवेदन (DPR) तयार गरिएका छन् भने सर्टिडसाइडको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) समेत गरिएको छ ।

साकेला गाउँपालिकामा सञ्चालनमा आएका मुख्य सडक र सहायक सडकहरूमा वर्षेभरी यातायात सुचारु हुने गरी सडक मर्मत गरिएको व्यहोरा समेत यो सम्मानित सभामा अनुरोध गर्दछु, सभा अध्यक्ष महोदय ।

साकेला गाउँपालिकालाई सभ्य र सुसंस्कृत बनाउने अभियान अन्तर्गत नेपालमै पहिलो पटक स्थानीय प्राकृतिक तथा मानवीय स्रोत साधनको उपयोग गरी भौगोलिक तथा प्रशासनिक हिसावले अन्य जिल्ला तथा गाउँपालिकासँग जोडिने महत्वपूर्ण सडक जस्तो चखेवाभन्ज्याड, सेखुवाको साप्सुखोला, डॉडागाड़ पुच्छार साप्सुखोलाको गिद्दे दोभान, साप्सुखोलाको लाभिदुवाली, डॉडाटोलको तावाखोला, साप्सुखोलाको वायप्पा दोभान पुल, पुड्याको काल्चिडखोला र तावाभन्ज्याडको पाँचधारेमा स्वागत तथा धन्यवाद वोर्ड राखिएका छन् । यसैगरी साकेला गाउँपालिकाको गौरवको सडक लगायत अन्य सडकमा भएको चालिस (४०) वटा महत्वपूर्ण चोक तथा दोवाटोहरूमा दिशा निर्देश वोर्ड राखिएको व्यहोरा अनुरोध छ । यसले साकेला गाउँपालिका भएर

राज्य प्रधानमन्त्री
प्रान्तिक विकास मन्त्री
प्रान्तिक विकास मन्त्री

यात्रा गर्न सबै किसिमका सवारी साधन तथा पदयात्री लगायत गाउँपालिकाको जुनसुकै स्थानमा आवतजावत गर्न चाहने आगन्तुक पदयात्री/पाहुनाहरुलाई सहज हुने विश्वास व्यक्त गर्न चाहान्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय ।

संघ, प्रदेश, स्वीस विकास सहयोग नियोग (SDC), गाउँपालिका र उपभोक्ताहरुको लागत साझेदारीमा हालसम्म १९ वटा साना सिंचाइ योजना सम्पन्न भइ सकेका छन् । जसमध्ये चालु आर्थिक वर्षमा छ वटा योजनाहरु सञ्चालन भइ सम्पन्न भएका छन् । उक्त योजनाहरुबाट ३१९.४ हेक्टर जमिनमा सिंचाइ भइरहेको अवस्था छ । यी योजनाहरुबाट ७७१ घरधुरी किसानहरुले सेवा पाइरहेको देखिन्छ । आगामी आर्थिक वर्षमा सञ्चालन हुने गरी ३ वटा सिंचाइ योजनाहरु स्वीकृत भएका छन् । सम्पन्न भएका सिंचाइ योजनाको कारणले गाउँपालिको कृषि उत्पादनमा युद्धि भई गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा ठूलो टेवा पुगेको देखिन्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा ३४६ जना वेरोजगार व्यक्तिहरुको नाम सूचीकरण गरिएकोमा रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विधिबाट वेरोजगार व्यक्तिहरु छनौट गर्ने क्रममा जम्मा ७१ जना व्यक्तिहरु छनौट गरी उनीहरुलाई १०० दिनको रोजगार उपलब्ध गरिएको छ । तावाभन्ज्याड सिंचाइ तथा चिया विस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत शहिद स्मृति पार्कको दार्यावायाँ तल १३ हजार चियाको विरुद्ध रोप्ने काम सम्पन्न भएको छ । वडा नं १ सेखुवामा उपस्थास्थ्य चौकी भवन निर्माणका लागि भवनको वाल निर्माण, डॉडागाउँ दोयेला सडक खण्डको मोहन घर क्षेत्रमा १५० मिटर सोलिङ भएको छ । वडा नं २ को मधु सम्भुडॉडा हुदै साविकको वडा नं १ जाने सडक ९५ मिटर सोलिङ भएको, बुतेपा लहरे वर हुदै लामिदुवाली गोरेटो बाटो ५०० मिटर मर्मत भएको, वडा नं ४ को पाउदुरे धनवरे वडा कार्यालय हुदै मूल सडकको १४० मिटर सोलिङ कार्य सम्पन्न भएका छन् भने वडा नं ५ को वडा कार्यालयको घडेरीदेखि स्वास्थ्य चौकी जाने ३०० मिटर गोरेटो बाटो निर्माण गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

सामाजिक विकास अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवामा चालु आर्थिक वर्षमा २१ वटा खोप केन्द्रबाट जन्मेदेखि १५ महिना सम्मका वालवालिकाहरु वडा नं. १ मा ४२ जना, वडा नं. २ मा २८ जना, वडा नं. ३ मा ३३ जना, वडा नं. ४ मा ३८ जना र वडा नं. ५ मा १३ जना गरी जम्मा १५४ जना वालवालिकाहरुले राष्ट्रिय खोप नियमित रूपमा पाइरहेका छन् । त्यसैगरी १६ देखि ५९ महिनाका वालवालिहरुको घरधुरी सर्वेक्षण गर्दा वडा नं. १ मा १११ जना, वडा नं. २ मा १३३ जना, वडा नं. ३ मा १०० जना, वडा नं. ४ मा ९० जना र वडा नं. ५ मा ७३ जना गरी जम्मा ५०७ जना वालवालिकाहरुले पूर्ण खोप लगाइएको पाइएको हुनाले मिति २०८१ साल बैशाख १९ देखि क्रमिक रूपमा सबै वडामा पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा सम्पन्न गरी गाउँपालिकामा मिति २०८१ साल जेठ ४ गतेका दिन औपचारिक रूपमा पालिका पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा गरिएको छ ।

यसैगरी कोभिड -१९ रोग विरुद्धको अतिरिक्त खोप पाउने १२ देखि १७ वर्ष उमेर समूहका महिला ६५३ जना र पुरुष ५८९ गरी जम्मा १२४२ जनाले खोप लगाएका छन् । २०८० साल फागुन २९ देखि चैत्र १ गतेसम्म वडागत रूपमा सञ्चालन भएको राष्ट्रिय दादुरा रुवेला खोप अभियानमा ९ महिना देखि ५९ महिनासम्मका ५५७ जना वालवालिकाहरुले खोप सेवा पाएका छन् । सबै स्वास्थ्य संस्था र २१ वटा गाउँघर

राधि प्रतिवाद
प्राप्तिवाद

क्लिनिक मार्फत प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, परिवार नियोजन, पोषण, क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आइ.भी.एडस, यौन तथा यौन जन्य रोग, वाल रोग, दीर्घ रोग एवम् महामारीजन्य रोग र सुरक्षित मातृत्व सेवा नियमित सञ्चालन भएका छन् ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

चालु आर्थिक वर्षमा पाँच वटै बडामा क्षयरोग खोजपडताल शिविर सञ्चालन गर्ने क्रममा १२९ जनाको खकार जाँच परीक्षण हुँदा सबै जनाको खकारमा क्षयरोगको किटाणु नदेखिएको पाइयो ।

प्रजनन रुग्णता तथा अस्थायी परिवार नियोजन शिविरमा १४५ जनाको पाठ्यघर क्यान्सर जाँच हुँदा सबै जनामा रोग नदेखिएको, सोही क्रममा ७० जना महिलाहरूको आडखस्ने समस्या सम्बन्धी जाँच गर्दा दश जनामा समस्या देखिएको मध्ये १ जना विमारीलाई रिङ्गपेसरी राखि उपचार गरिएको र दुई जना विमारी मध्ये एक जना विरामीलाई जिल्ला अस्पताल गाइघाटमा निशुल्क उपचार मार्फत शल्यकृया गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

साकेला गाउँपालिकासँगको साझेदारीमा खोटाड सेवा समाज यूकेद्वारा २०८० साल चैत्र १६ र १७ गते साकेला आधारभूत अस्पताल रत्नामा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त शिविरमा दन्त सेवा तर्फ ७१ जना, सामान्य स्वास्थ्य सेवा तर्फ ४३२ जना, प्रजनन स्वास्थ्य तथा स्त्री रोग तर्फ ८० जना, वालरोग तर्फ ७२ जना र ल्याव सेवा तर्फ ४२ जना गरी जम्मा ६५५ जनाले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका थिए ।

यसैगरी आठ प्रकारका कडा रोग जस्तै क्यान्सर, मृगौला रोग, मुटु रोग तथा शरीरको मुख्य मेरुदण्ड भाँचिएको विरामीहरूलाई विपन्न उपचार सहुलियत कोष मार्फत उपचारको लागि चालु आ.व.मा १० जना विरामीलाई सिफारिस गरिएको छ भने चार प्रकारका (मृगौला फेल भइ डाइलाइसिस गराइरहेका, मृगौला फेल भइ मृगौला प्रत्यारोपण गराएका, क्यान्सर र मेरुदण्ड भाँचिएर पक्षघात भएका) कडा रोगका हाल सम्मका १८ जना विरामी मध्ये १५ जना क्यान्सर रोगी, मृगौला फेल भइ डाइलाइसिस गरिरहेका विरामी २ जना र मृगौला प्रत्यारोपण गरेका विरामी १ जना रहेका छन् । उनीहरूलाई मासिक रकम रु. ५०००/- (अक्षरेपि पाँच हजार मात्र) औषधी उपचार वापत खर्च पाइरहेका छन् ।

४३ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूले ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरूको पोषण, प्राथमिक उपचार, सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन र पोषण सम्बन्धिका राष्ट्रिय कार्यक्रममा सहयोग पुर्याउँदै आएका छन् ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

कोशी प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय, साकेला गाउँपालिका र करुणा फाउण्डेशन नेपालको संयुक्त साझेदारीमा चालु आर्थिक वर्षबाट सञ्चालन भइरहेको अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत पाँच वटै बडाहरू २०८१ साल जेठ १७ देखि २१ गतेसम्म स्वास्थ्य परीक्षण, अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण तथा आवश्यकता पहिचान शिविर सञ्चालन भएको थियो । करुणा फाउण्डेशनको तर्फबाट साकेला २ मबुको प्यारालाइसिस भएकी वालिका चन्द्रकला राई र रत्नाको मष्टिष्ठक पक्षघात भएकी वालिका सुष्ठि राई लाई निजहरूको घरमै गएर पालिका अध्यक्ष श्री रवि प्रकाश राईद्वारा हिल चेयर प्रदान गरिएको छ । उक्त शिविरमा पहिचान भएका व्यक्तिहरू समेत ३०० जना अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गरिएको थियो । जसमा 'क' वर्ग रातो परिचयपत्र ३५ जना 'ख' वर्ग निलो परिचयपत्र १०७ जना 'ग' वर्ग पहेलो परिचयपत्र ७६ जना र 'घ' वर्गको सेतो परिचयपत्र ८२ जनालाई वितरण गरिएको थियो । यसैगरी ६० वर्षभन्दा माथिका १० जना

प्रिय प्रधानमंत्री
प्रांतिका अधिकारी

जेष्ठ नागरिकले जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र प्राप्त गरेका छन् । यालु आर्थिक वर्षमा वितरण गरिएको जेष्ठ नागरिकहरूको तथ्याङ्क सहित गाउँपालिकाबाट हालसम्म कुल ९३७ जना जेष्ठ नागरिकलाई परिचयपत्र वितरण गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

साकेला गाउँपालिकामा सञ्चालन भइरहेको पूर्ण सरसफाइ अभियान अन्तर्गत विभिन्न तहका पूर्ण सरसफाइ अभियान समन्वय समितिहरू गठन भइ क्रियाशिल रहेका छन् । पूर्ण सरसफाइ अभियानको सफा तथा स्वच्छ क्षेत्र घोषणा अन्तर्गत हालसम्म हासिल भएका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरूको हकमा साकेला गाउँपालिकाको २३२३ घरधुरीमा वाटरशिल्ड शौचालय निर्माण भइ प्रयोगमा आएको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षसम्ममा ग्लोबल पिस फाउण्डेशनको लागत साझेदारीमा सुधारिएको चुल्हो १५०३ घरमा निर्माण भएका थिए भने चालु आर्थिक वर्षमा २०० वटा सुधारिएको चुलो निर्माण भएका छन् । यसरी हेर्दा अव आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को असोज मसान्तसम्ममा बाँकी ६२० घरमा समेत सुधारिएको चुलो निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ । सरकारी, निजी, सार्वजनिक तथा हाटबजारबाट नियमित रूपमा उत्सर्जन हुने फोहोर संकलन गरी व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण स्थानहरू जस्तै पार्क, बजार क्षेत्र, सरकारी कार्यालय, विद्यालय, गैरसरकारी संघसंस्थाको कार्यालय, सार्वजनिक स्थल र अन्य नागरिकलाई पायक पर्ने स्थान समेत गरी १७० स्थानमा कुहिने, नकुहिने र सिसाजन्य फोहोर वर्गीकरण गरी रास्तालाई तीन प्रकारको डस्टिन राखिएको छ । यसरी विनमा संकलन भएका फोहोर व्यवस्थापनको लागि साकेला गाउँपालिका वडा नं ३ ढोँडेमा सर्टिङ साइड/फोहोर वर्गीकरण स्थानको निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को शुरुवाटै सो स्थानमा फोहोर संकलन तथा फोहोरको वर्गीकरण गरी सम्बन्धित व्यापारी मार्फत विक्री गरी फोहोरलाई मोहोरमा परिवर्तन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । फोहोरमैला व्यवस्थापन अन्तर्गत नै ६ वटा माध्यमिक विद्यालयहरूमा इन्सिरेटर निर्माण सम्पन्न भइ प्रयोगमा आएका छन् ।

यसैगरी २२१४ घरधुरीमा सावुन पानीको प्रयोग भएको पाइएको छ भने १५३ घरधुरीमा चाड मच्याडको निर्माण भएको देखिन्छ । उक्त सूचकहरू सतप्रतिशत पूरा गर्नका लागि आगामी दिनमा थप प्रयास हुनेछन् । १८ वटा सरकारी संस्था मध्ये १५ वटा सरकारी संस्थामा नियमित रूपमा सावुन पानीको प्रयोग भएको देखिन्छ । सरकारी संस्था र विद्यालय गरी कुल ५६ वडा संस्था मध्ये १३ वटा संस्थामा महिनावारी स्वच्छता सुविधाको उपलब्धता भएको छ । २३२३ घरधुरी मध्ये सफा तथा स्वच्छ घर सङ्ख्या ५१५ रहेको देखिन्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय ।

नेपाल सरकार र युनिसेफको साझेदारीमा सञ्चालित दोस्रो चरणको बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत वडा २, ३, ४ र ५ का सुनौलो हजार दिनका आमाहरूका लागि शुद्ध खानेपानी प्रयोजनको लागि २०० वटा फिल्टर वितरण भएको छ । वडा नं. २ को सुनौलो हजार दिनका आमाहरूको लागि ४३ वटा वंगुरको पाठापाठी र वडा नं. १ को सुनौलो हजार दिनका आमाहरूको लागि तरकारी उत्पादन गर्न ८५ वटा टनेला तथा ८५ सेट कृषि यित्तिविजन वितरण गरिएको छ । पोषण सुधारका लागि वडा नं. १, २ र ४ मा रहेका माध्यमिक विद्यालयहरूमा वालमैत्री धारा जडान गरिएको छ । यसैगरी माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका १० देखि १९ वर्ष उमेर समूहका किशोरीहरूका लागि आइरनफोलिक एसिड सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा आइरनफोलिक एसिड वितरण, दलित तथा विपन्न यालयालिकाहरूको लागि झोला तथा स्टेशनरी वितरण, सुनौलो हजार दिनका आमा तथा गर्भवती महिलाहरूसँग वडा भेटघाट कार्यक्रम, स्वास्थ्य

देव प्रकाश जारी
पालिका अधिकारी

संस्था तथा विद्यालयहरूमा हात धुने बाल्टी तथा सावुन व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरु सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

शिक्षाको विकास तर्फ साकेला माध्यमिक विद्यालय अन्तर्गत प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद (CTEVT) अन्तर्गत तीन वर्ष बाली विज्ञान अध्ययन गर्न पाँच वटै वडाका दलित, अल्पसंख्यक, विपन्न र जेहेनदार विद्यार्थीहरु मध्ये छनौट भएका दश जना विद्यार्थी अध्ययन गर्नका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ । साकेला माध्यमिक विद्यालयमा चामलिङ भाषा अध्यापन गर्न र टॉकीवारी आधारभूत विद्यालयमा अध्यापन गर्नका लागि जनशक्तिको व्यवस्था गरिएको छ । सिद्धेश्वरी माध्यमिक विद्यालय परिसरमा खेल मैदान निर्माण, विद्यालय क्षेत्र सुरक्षित गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत साझा आधारभूत विद्यालय कियामा तार घेरावारा निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । साकेला गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका २८ वटै विद्यालयहरूको शैक्षिक क्षेत्रलाई निर्तिजामूलक बनाउन शैक्षिक गुणस्तर सुधार समिति निर्माण भइ कृयाशील रहेका छन् । यसै गरी उल्लिखित २८ वटै विद्यालयहरूमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT) का उपकरण जडान सम्पन्न भएकोले विद्यालयमा शिक्षण सिकाइ सहजीकरण गर्न सहज भएको देखिन्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

आर्थिक विकास अन्तर्गत संघीय सशर्त बजेटको तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ मा जनविकास बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि. मार्फत १२० घरधुरीमा टनेला निर्माणको कार्यक्रम अन्तिम चरणमा रहेको छ । कोशी प्रदेश सरकारको अनुदानमा वडा नं.५ मातिममा कृषि तथा पशुपन्थी पालन कृषक समूह मार्फत ४६६ रोपनी क्षेत्रफलमा जि नाइन जातको केरा खेतीको लागि २८ हजार केराको विरुद्ध रोप्ने काम सम्पन्न भएको छ । संघको पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका वारबा पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत नमूना वारबा पालन फर्म साकेला गाउँपालिका वडा नं. ५ वोफुइ, निगाने वारबा फर्म साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ ढाँडे र द्याङ्गे वारबा फर्म साकेला गाउँपालिका वडा नं. ३ पुझाको लागि डिपिड ट्याङ्क निर्माण, घाँस खेती व्यवस्थापन र घाँस काट्ने मेशिन व्यवस्थापन गरिएको छ । यसै गरी पशुपन्थीको लागि औषधी व्यवस्थापन कार्यक्रम मार्फत यस आ.व.मा १७ सय कृषकहरूको १२ हजार भन्दा बढी पशुपन्थीको लागि औषधी वितरण तथा करिव ११ सय पशुपन्थीको फिल्डमा उपचार सेवा प्रदान गरिएको छ । कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयले विकास गरेको कृषि व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (AMIS) सफ्टवेयरमा गाउँपालिकामा उत्पादन भएका कृषि उपज, पशुपन्थी तथा माछाको विवरण प्रविष्ट गर्ने तयारी रहेको छ । यसै गरी नेपाल सरकार सशर्त अनुदान (चालु) किसान सूचीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत पेश भएका किसान सूचीकरणको अभिलेख ५ वटै वडाबाट प्रमाणिकरण गर्ने कार्य तयारी रहेको छ । कृषि वालीमा देखिने रोग तथा रोगको समाधानका लागि वडा कार्यालय मार्फत विषादी वितरण गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

महिलासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम अन्तर्गत महिलाहरूको कार्यबोझ घटाउने उद्देश्यकासाथ आवश्यकताको पहिचान गरी पाँच वटै वडाका आमा समूहहरूलाई कुटानी पिसानी मिल प्रदान गर्ने प्रयोजनको लागि ८ वटा मिल खरिद प्रकृया शुरु भएको । यसै गरी विभिन्न आमा समूहको भवनमा आवश्यक पर्ने फर्निचर मध्ये

राति प्रकाश राउत
पालिकाभैंडाम्बुद्ध

प्लाइक कुर्सी उपलब्ध गराउन २२० थान प्लाइक कुर्सी समेत खरिद प्रकृयामा रहेको छ । खरिद प्रकृया सम्पन्न पश्चात तुरन्तै उक्त सामग्री छानिएका महिला आमा समूहलाई हस्तान्तरण गरिने व्यहोरा यो सम्मानित सभामा अनुरोध गर्दछु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको चालु आर्थिक वर्षमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना कार्यक्रम अन्तर्गत ४० जना नयाँ उद्यमी सिर्जना गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ५० जना उद्यमीहरु सिर्जना भएका छन् । जसमा पाँच वटै वडाको होटल व्यवसायी तथा होटल व्यवसाय गर्ने इच्छुक व्यक्तिहरु मध्येबाट सहभागी भएको होमस्टे तालिममा २२ जना, वडा नं. ३ किवामा व्यावसायिक सुँगुर पालन लघु उद्यमी समूहमा ११ जना, वडा नं. ५ सोस्तुडमा सुनाखरी व्यावसायिक कफी खेती लघु उद्यमी समूहमा ११ जना रहेका छन् । भइरहेका व्यवसायीको स्तरोन्नति तर्फ साकेला गाउँपालिका वडा नं. ५ कातिकेमा क्रियाशील कातिके व्यावसायिक कफी खेती सहकारी संस्था लि. कातिकेका १७ जना सदस्यहरुका लागि कफी खेती स्तरोन्नति तालिम प्रदान गरिएको थियो । यसैगरी गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ को बुद्धाँ नं. ४०, ४१ र ४२ बमोजिम सुनाखरी व्यावसायिक कफी खेती लघु उद्यमी समूह सोस्तुडलाई कफीको वेर्ना उत्पादन गर्ने आवश्यक पर्ने टनेला निर्माण तथा सिचाइ लागि पाइप र हिल टैक उपलब्ध गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई सहज, पारदर्शी र सेवामुखी बनाउन नवीकरण शिविर र वैंकिड प्रणाली मार्फत वितरणका लागि वर्षको ३ पटक लाभग्राहीलाई पायक पर्ने ठाउँबाट भुक्तानी शिविर सञ्चालन गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ देखि नवीकरण गर्दा अनिवार्य रूपमा वायोमेट्रिक प्रणाली लागू गरी नवीकरण गर्ने तयारी गरिएको छ । हरेक वडाहरुबाट अनलाइन प्रणाली मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा भत्ताको व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS) मा प्रविष्ट गर्नुका साथै डाटा शुद्धीकरणको कामलाई निरन्तर सञ्चालन गरिएको छ ।

राजि प्रलाय राई
पालिका उद्यम

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म यस सम्मानित सभामा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आम्दानी र खर्च प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

यस गाउँपालिकाको मिति २०८१ असार ९ गतेसम्मको चालुतर्फ संघीय राजश्व वॉडफॉडको रकम वापत् आम्दानी रकम रु. ४,४४,३०,५२२।७९ (अक्षरेपि चार करोड चौवालिस लाख तीस हजार पाँच सय बाइस रुपैया उनानसी पैसा मात्र), प्रदेश सवारी करबाट प्राप्त रकम रु. २२,५०,४००।- (बाइस लाख पचास हजार चार सय मात्र), संघीय सशर्त चालुबाट रकम रु. १४,६३,५०,०००।- (अक्षरेपि चौथ करोड त्रिसठी लाख पचास हजार मात्र), संघीय सशर्त पूँजिगत अनुदानबाट रकम रु. १,५७,००,०००।- (एक करोड सन्ताउन्न लाख मात्र), संघीय विशेष अनुदान चालुबाट रकम रु. ५०,००,०००।- (पचास लाख मात्र), संघीय पूँजिगत विशेष अनुदान रकम रु. १,००,००,०००।- (अक्षरेपि एक करोड मात्र), गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वबाट प्राप्त रकम रु. १८,०३,०००।- (अठार लाख तीन हजार रुपैया मात्र), संघीय सम्पुरक अनुदान रकम रु. १,०५,००,०००।- (एक करोड पाँच लाख मात्र), संघीय वितीय समानीकरण अनुदानबाट रकम रु. ५,२६,९२,२१०।- (पाँच करोड छव्वीस लाख बयानव्ये हजार दुई सय दश मात्र), प्रदेश सशर्त चालुबाट रकम रु. ३४,६३,०००।- (अक्षरेपि चौतिस लाख त्रिसठी हजार मात्र), कोशी प्रदेश सशर्त पूँजीगत रकम रु. ३८,३०,०००।- (अक्षरेपि अठ्ठीस लाख तीस हजार मात्र), प्रदेश समानीकरणबाट प्राप्त रकम रु. ४०,९४,०००।- (अक्षरेपि चालिस लाख चौरानव्ये हजार मात्र) र देँक मौज्दात रकम रु. ४,९०,६५,३१२।७३ (अक्षरेपि चार करोड नव्ये लाख पैंसठी हजार तीन सय बाहु रुपैया त्रिहतर पैसा मात्र) गरी जम्मा आम्दानी रकम रु. ३४,९१,७८,४४४।७० (अक्षरेपि चौतिस करोड एकानव्ये लाख अठहतर हजार चार सय पैंचालिस रुपैया पचास पैसा मात्र) रहेको देखिन्छ । यस मध्ये भएको खर्च: जम्मा चालु तर्फ रकम रु. १६,२०,७३,९८२।६३ (अक्षरेपि सोहङ करोड बीस लाख त्रिहतर हजार नौ सय बयासी रुपैया त्रिसठी पैसा मात्र) र पुँजीगत तर्फ खर्च रकम रु. ७,२६,९९,५४१।५१ (अक्षरेपि सात करोड छव्वीस लाख उनानसय हजार पाँच सय एकचालिस रुपैया एकाउन्न पैसा मात्र) गरी जम्मा खर्च रकम रु. २३,४७,७३,५२४।७३ (अक्षरेपि तेइस करोड सठ्यालिस लाख त्रिहतर हजार पाँच सय चौधिस रुपैया त्रिहतर पैसा मात्र) खर्च भएको व्यहोरा यस सम्मानित सभा समक्ष अवगत गराउन चाहन्छु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सञ्चालन गरिने प्रमुख कार्यक्रमहरु र विनियोजित बजेटको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आगामी आर्थिक वर्षमा आय तर्फ नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त वितीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रकम रु. ६,९३,००,०००।- (अक्षरेपि छ करोड त्रियानव्ये लाख रुपैया मात्र), राजश्व वॉडफॉडबाट रकम रु. ६,३८,००,०००।- (अक्षरेपि छ करोड अठ्ठीस लाख मात्र), सशर्त अनुदान तर्फ सम्पुरक अनुदान समेत गरी रकम रु. १४,४३,०८,०००।- (अक्षरेपि चौथ करोड त्रिचालिस लाख आठ हजार मात्र) प्राप्त भएको छ । यसैगरी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वितीय समानीकरण अनुदान रकम रु. ३९,५९,०००।- (अक्षरेपि उनन्यालिस लाख उन्नसाठी हजार मात्र), सवारी कर वॉडफॉडबाट रकम रु. २६,५१,०००।- (अक्षरेपि छव्वीस लाख एकाउन्न हजार मात्र), प्रदेश सशर्त अनुदान तर्फ प्रदेश सम्पुरक समेत गरी रकम रु. ९६,८२,०००।- (अक्षरेपि छयानव्ये लाख बयासी हजार मात्र) रहेको छ भने आ.व. २०८०/०८१ को राजश्व संकलन दरलाई समेत आधार मानी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि प्रक्षेपित राजश्व रकम रु. २५,००,०००।- (अक्षरेपि पच्चीस लाख मात्र) गरिएको छ । यसरी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को जम्मा आय रकम रु. ३१,२२,००,०००।- (अक्षरेपि एकतिस करोड बाइस लाख मात्र) हुने भएको छ ।

राजी प्रकाश राज
प्रालिका अध्यक्ष

यसरी संघीय सरकार, प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने रकम र पालिकाको आन्तरिक राजश्व संकलनबाट प्राप्त हुने रकम एवम् चालु तथा पूँजीगत रकम गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि कुल बजेट सिमाङ्क रकम रु. ३१,२२,००,०००।- (अक्षरेपि एकतिस करोड बाइस लाख मात्र) हुने गरी प्रक्षेपित अनुमान गरिएको छ ।

अब व्यय तर्फ विचार गर्दा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा चालु तर्फ रकम रु. २०,७७,४३,०००।- (अक्षरेपि बीस करोड सतहतर लाख त्रियालिस हजार रुपैयाँ मात्र) र पूँजीगत तर्फ रकम रु. १०,४४,५७,०००।- (अक्षरेपि दश करोड चौवालिस लाख सन्ताउन्न हजार रुपैयाँ मात्र) गरी कुल रुकम रु. ३१,२२,००,०००।- (अक्षरेपि एकतिस करोड बाइस लाख मात्र) प्रक्षेपण गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

साकेला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को कार्यक्रम बजेटको विस्तृत विवरण अन्तर्गत अनुमानित आयको विवरण अनुसूची -१, आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी खर्चको विवरण अनुसूची -२, वडागत बजेट सिलिडको विवरण अनुसूची -३, संघीय सरकार सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम (चालु तर्फ) अनुसूची -४, संघीय सरकार सशर्त अनुदान (पूँजीगत) बाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम, प्रदेश सरकार सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम अनुसूची -६, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारवाट प्राप्त सम्पुरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम अनुसूची -७ मा समावेश गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

आ.ब. २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको उत्तरार्थमा पुशिरहँदा बजेट बनाउन सहयोग पुर्याउनु हुने गाउँ कार्यपालिका, वडा समितिका पदाधिकारी ज्यूहरु, राजस्व परामर्श समिति, सोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति लगायत सम्पूर्ण विषयगत समितिका पदाधिकारी ज्यूहरु, वस्ती स्तरीय भेलादेखि सहभागी भइ आयोजना कार्यक्रम छनौटमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपले सकृय हुनुहुने जनसमुदाय, नागरिक समाज, वुद्धिजीवी तथा बजेट निर्माण प्रक्रियामा अहोरात्र खटिनु भएका कर्मचारी लगायत बजेट निर्माण प्रक्रियामा प्रत्यक्ष रूपले सहभागी हुनुहुने एवम् अमूल्य सहयोग, सङ्घाव, सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

महानुभावप्रति
महानुभावप्रति

अनुसूची -१

साकेला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याङ खोटाङ ।

साकेला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अनुमानित आय

क्र.सं.	स्रोत	रकम	रकम
१	संघीय सरकार	वित्तीय समानीकरण अनुदान	६९३०००००
२	संघीय सरकार	राजश्व बॉडफॉट	६३८०००००
	संघीय सशर्त	सशर्त अनुदान	१५०३०८०००
३	प्रदेश सरकार	वित्तीय समानीकरण अनुदान	३९५९०००
४	प्रदेश सरकार	सवारी कर बॉडफॉट	२६५९०००
	प्रदेश सरकार	सशर्त अनुदान	१९६८२०००
५	स्थानीय सरकार	आन्तरिक स्रोत	२५०००००
	जम्मा		३१२२०००००

अनुसूची -२

साकेला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याङ खोटाङ ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	खर्च शिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	२२३११	गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय	कार्यालय संचालन		६२६५१०००
२	२२३११	१ नं. वडा कार्यालय	कार्यालय संचालन		५०००००
३	२२३११	२ नं. वडा कार्यालय	कार्यालय संचालन		५०००००
४	२२३११	३ नं. वडा कार्यालय	कार्यालय संचालन		५०००००
५	२२३११	४ नं. वडा कार्यालय	कार्यालय संचालन		५०००००
६	२२३११	५ नं. वडा कार्यालय	कार्यालय संचालन		५०००००
	चालूतर्फ जम्मा				६५१५१०००

पूर्वाधार विकास क्षेत्र

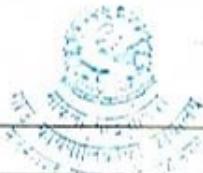
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	३११५१	सडक	बाँझेच्यानडाँडा-रतन्छा-भानेभन्ज्याङ काल्घडखोला सडक स्तरोन्नति आयोजना		६००००००
२	३११५१	सडक	हरेलोडाँडादेखि डाँडागाँड वानाभुङ दोर्पा दिक्केल सडक		२०५००००
३	३११५१	सडक	कालिके-सोस्तुङ-नैनेपानी सडक स्तरोन्नति		२०५००००
४	३११५१	सडक	ढाँडे-हातीसुँडे सडक स्तरोन्नति		५०००००
५	३११५१	सडक	सासिप-लामदुवाल सडक स्तरोन्नति		५०००००
६	३११५१	सडक	कुन्तुड सडक स्तरोन्नति		२०००००
७	३११५१	सडक	होर्डिङ बोर्ड निर्माण		३०००००

[Signature]
प्रभाग प्रमुख
प्रभाग प्रमुख
२२

८	३११५९	सडक	पारुड वडा कार्यालय सडक		५०००००
९	३११५९		जग्गा वर्गीकरण		८०००००
			जम्मा		१२९०००००
सिंचाइ तथा खानेपानी					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३११५९	सिंचाइ	कैदले खोला सिंचाइ योजना		८२५०४१
	३११५९	सिंचाइ	साब्जु धुलिमाटी सिंचाइ योजना		१५२००००
	३११५९	सिंचाइ	बतासे दोभाने सिंचाइ योजना		१३९६५७
	३११५९	सिंचाइ	रुपुवा खोला च्यानडॉडा मुहान सिंचाइ		३०००००
	३११५९	सिंचाइ	बाझे खानेपानी		२०००००
			जम्मा		२९८४६९८
भवन तथा शहरी विकास					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३१११३	भवन	साकेला गाँड़पालिकाको प्रशासकीय भवन		३५०००००
	३१११३	शहरी विकास	पालिका जाने बाटो पक्की सिंटी निर्माण र बजार द्यवस्थापन		१५०००००
	३११५९	झोलुड्गे पुल तथा अन्य सम्पुरक	कुन्तूड झो.पु., दोबुवा दोभान वडा न १, गान्धीदह वडा नं २ र खोवुखोला वडा नं ३, साकेला ५ दिपुड चुइचुम्मा ७ जोड्ने छिनुवा दोभान तावाखोला झो.पु., डाँडागाँड किन्ताड सान्जुखोला झो.पु. खोटाड तथा अन्य सम्पुरक		१२०९३०२
			जम्मा		६२०९३०२
आर्थिक विकास क्षेत्र					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३११३१	कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र	कृषकहरूको कृषि उपज खरिद तथा कृषकहरूलाई कृषि कर्जा प्रवाह		२००००००
	३११३१	पशु सेवा विकास	पशुपन्थी उपचारको लागि औषधि द्यवस्थापन		६०००००
		कृषि विकास	आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम		३०००००
	३११३१	कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र	प्राविधिक कर्मचारीहरूको बैठक भता		४००००
	३११३१	कृषि तथा पशु सेवा क्षेत्र	प्राविधिक अनुगमन तथा मूल्यांकन		६००००
	३११३१	उद्योग	अल्लो उद्योग संचालन		५०००००
	३११३१		जम्मा		३५०००००

 राजि प्रभारी एवं
 प्राधिकारी अध्यक्ष

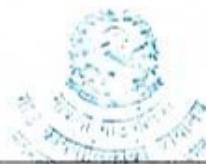
सामाजिक विकास क्षेत्र					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३११३२	खेलकुद	युवा तथा खेलकुद		७०००००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	महिला तथा बालबालिका शाखा		५०००००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	महिलासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम		१५०००००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	व्यायिक समिति		१०००००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	She Leads कार्यक्रम		२०००००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	दलित सीप विकास पञ्चेबाजा व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास कार्यक्रम		३०००००
		लक्षित कार्यक्रम	आदिवासी जनजाति लक्षित कार्यक्रम		३०००००
		लक्षित कार्यक्रम	विभिन्न जनजातिको भेषभुषा संरक्षण कार्यक्रम		२७५०००
		लक्षित कार्यक्रम	मेल मिलापकेन्द्र व्यवस्थापन		१२५०००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम		९९६०००
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	पालिकाको लागत साझेदारी		
	३११३२	लक्षित कार्यक्रम	साकेला सिलि प्रवर्द्धन कार्यक्रम		२०००००
शिक्षा					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत लेखा कर्मचारीहरुको तलब भता		२२२५००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	बालबालिका मा.वि. विज्ञान शिक्षकको तलब भता		५६७९५१
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	२८ वटा विद्यालयहरूमा कार्यरत सहयोगीको पारिश्रमिक		२५८५०००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	बाल विकास केन्द्रमा कार्यरत शिक्षकको तलब भता		२६९५०००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	राष्ट्रपति रनिङ शिल्डको लागि व्यवस्थापन खर्च		२०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षक परिचय पत्र		५००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षक क्यालेण्डर निर्माण		१५००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	प्रधानाध्यापक बैठकमा आय बापत यातायात खर्च		७००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	वार्षिक परीक्षको लागि कापि खरिद कार्यक्रम कक्षा १ देखि १० सम्म		३०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	प्रसुतिमा रहेको शिक्षकको लागि सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन		१०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर स्रोत शिक्षकहरु ५ जनाको तलब भता		२२४२५००

२०८०-८१
प्रतिक्रिया अन्तर्गत
२४

	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	साझा आ.वि. शिक्षक व्यवस्थापन		४२७७२०
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगिताको लागि सिल्ड व्यवस्थापन खर्च		१०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन खर्च		१०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	करार शिक्षक छनौटको लागि पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक खरिद		३००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षामा आवश्यक सामाग्री खरिद		५००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	वाली विज्ञान छात्र/छात्रा वृति कार्यक्रम		१००००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	पुरस्कार वितरण कार्यक्रम		२०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	आधारभूत विद्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर स्रोत शिक्षकहरु ३ जनाको तलब भता		५५३५००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	श्री टाँकीबारी आ.वि. जनशक्ति व्यवस्थापन		२०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	विद्यार्थीको लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप पालिका स्तरीय		१५००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	श्री चण्डेश्वरी माध्यमिक विद्यालयको अंग्रेजी शिक्षक तलब भता		४५९९६४
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	स्थानीय शिक्षा पाठ्यक्रम तयार		२००००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	प्रस्तावित मा.वि. संचालन शिक्षक अनुदान, चण्डेश्वरी मा.वि. साकेला १		११६००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	बा.वि.के. कक्षाकोठा मर्मत तथा व्यवस्थापन		५५०४५२
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	कक्षा १-५ कक्षासम्मका अङ्ग्रेजी माध्यम पठनपाठका निम्नि पुस्तक खरिद		३०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	सरस्वती मा.वि. अनुदान		१५०००००
	३११३२	शैक्षिक कार्यक्रम	पिपलडाँडा आ.वि. तार घेराबारा		२०००००
स्वास्थ्य तथा सरसफाई					
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
	३११३२	स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य कर्मचारी तलब		४५०००००
	३११३२	स्वास्थ्य सेवा	आधारभूत अस्पताल लगायत स्वास्थ्य स्वास्थ्य संस्थामा औषधि लगायत ल्याब केमिकल खरिद तथा आधारभूत अस्पताल मार्फत स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागु गरि औषधि उपचार व्याबस्थापन		१४०००००
	३११३२	स्वास्थ्य सेवा	कार्यालय सञ्चालन तथा मसलन्द र वैठक खर्च स्वास्थ्य चौकीहरु		१५००००
	३११३२	स्वास्थ्य सेवा	आधारभूत अस्पताल मार्फत स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागु गरि औषधि उपचार व्याबस्थापन		७५००००

[Signature]
ए.वि.प्रबोश ठारी
पालिका अधिकारी

३११३२	स्वास्थ्य सेवा	पालिका एम्बलेन्स खं बर्गमा स्तरोन्नति		५०००००
३११३२	स्वास्थ्य सेवा	पोषण कार्यक्रम		५०००००
राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण				
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत रकम
	३११३२		सामाजिक सुरक्षा नविकरण शिविर संचालन	१५००००
	३११३२		सामाजिक सुरक्षा भुक्तानी शिविर संचालन	३५००००
			जम्मा	३१६५१७८७
वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र				
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत रकम
	३११५९		विपद् व्यवस्थापन कोष	४०००००
सुशासन तथा संस्थागत विकास				
क्र.सं.	उपशिर्षक	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत रकम
		स्वास्थ्य महिला स्वयंसेविका, विद्यालय कार्यालय सहयोगी कर्मचारी, वा.वि.के. कर्मचारीहरुको थप तलब वृद्धि		१२७४०००
		पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रम कर्मचारी पारिश्रमिक, पोशाक भता		२७५००००
		पालिका प्रहरी भर्ना र पारिश्रमिक प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण		१८८५०००
		डी.पि.आर. निर्माण		१००००००
		सवारी साधन खरिद		३४०००००
		जम्मा		१२३०९०००

अनुसूची -३
साकेला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याड खोटाड ।

वडागत बजेट सिलिङ

१ नं वडा कार्यालय बजेट				
क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	पूर्वाधार	सामुदायिक स्वास्थ्य भवन प्लाष्टर		२०००००
२	पूर्वाधार	चुइँमा सडक निर्माण		५००००
३	पूर्वाधार	दोकान डॉडा सडक सोलिङ		५००००
४	पूर्वाधार	दिचुड नाली निर्माण		५००००
५	पूर्वाधार	राधाकृष्ण शौचालय पर्खाल निर्माण		१०००००
६	पूर्वाधार	वादुड सिढी निर्माण		५००००
७	पूर्वाधार	धुमा सडक निर्माण		१०६०००

राजि वडा बजेट
पालिका अधिकारी
२६

८	पूर्वाधार	तालखर्क सडक निर्माण	१०००००
९	पूर्वाधार	छाप टोल सडक निर्माण	१०००००
१०	पूर्वाधार	खत्री गाउँ सडक निर्माण	५००००
११	पूर्वाधार	खोकमा सडक निर्माण	५००००
१२	सामाजिक विकास	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड कार्यक्रम	१०००००
१३	सामाजिक विकास	डॉड्गाउँ-उप-स्वास्थ्य चौकी वियुत जडान तथा फ्रिज खरिद	५००००
१४	सामाजिक विकास	पोषिलो आहार कार्यक्रम तथा फ्रिज खरिद	७५०००
१५	सामाजिक विकास	खेलकुद विकास कार्यक्रम	१०००००
१६	सामाजिक विकास	जनजाति भेषभूषा तथा पोशाक खरिद	१०००००
१७	सामाजिक विकास	दलित औंजार खरिद	५००००
१८	सामाजिक विकास	उत्कृष्ट छात्रवृती कार्यक्रम	४००००
१९	सामाजिक विकास	पूर्ण सरसफाई व्यवस्थापन कार्यक्रम	२५०००
२०	आर्थिक विकास	टनेल तथा पाइप खरिद	३०००००
२१	आर्थिक विकास	पशु औषधि खरिद कार्यक्रम	२५०००
२२	आर्थिक विकास	कृषि बीठ विजन खरिद	५१२१३
२३	सुशासन तथा संस्थागत विकास	सूचना तथा संचार विकास कार्यक्रम	१०००००
	जम्मा		१९१६२१३

२ नं वडा कार्यालय बजेट

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	पूर्वाधार विकास	धन्वेश्वरी गुफा वियुत विस्तार योजना		५००००
२	पूर्वाधार विकास	बाँझेखेत-साकेला अस्पताल सडक निर्माण		१५००००
३	पूर्वाधार विकास	निमालुङ्-मबु सडक स्तरोन्नति		२०००००
४	पूर्वाधार विकास	ओखलीदूङ्गा-मबु सडक स्तरोन्नति		२०००००
५	पूर्वाधार विकास	पातलपानी सडक स्तरोन्नति र निर्माण		२०००००
६	पूर्वाधार विकास	साकेला बजार रतन्छा खानेपानी आयोजना		३०००००
७	सामाजिक विकास	किरात राई यायोक्खा वडा समिति रतन्छा		१०००००
८	सुशासन तथा संस्थागत विकास	वडा कार्यालय व्यवस्थापन		१०००००
	जम्मा			१३०००००

३ नं वडा कार्यालय बजेट

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	पूर्वाधार	साकेला आ.वि. खानेपानी योजना		१०००००
२	पूर्वाधार	खिदिमा आ.वि. सिढी निर्माण योजना		१०००००
३	पूर्वाधार	साझा आ.वि. तारघेराबार		२०००००
४	पूर्वाधार	खिदिमा खानेपानी योजना		१५००००

[Signature]
राजा नवाज शर्करा
प्राप्ति अधिकारी

५	पूर्वाधार	जिरो पोइन्ट पुङ्गा सडक मर्मत सम्भार	५००००
६	पूर्वाधार	फुरकेनछेलिङ गुम्बा मर्मत सम्भार	१०००००
७	पूर्वाधार	सोल्मा खानेपानी योजना मर्मत सम्भार	६००००
८	पूर्वाधार	जनता आ.वि. को छाना मर्मत	५००००
९	पूर्वाधार	बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	१०००००
१०	पूर्वाधार	तावा भन्ज्याड शौचालय निर्माण	५००००
११	पूर्वाधार	हातीसुढे खानीपानी योजना मर्मत सम्भार	८००००
१२	सामाजिक विकास	महिला सशक्तिकरण शौचालय निर्माण	१०००००
१३	सामाजिक विकास	युवा तथा खेलकुद	१५००००
१४	वन बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	१०००००
१५	सामाजिक विकास	गर्भवती सुत्केरी घर भेटघाट कार्यक्रम	७००००
१६	सामाजिक विकास	स्वास्थ्य चौको ल्यापटप खरिद	६००००
१७	सामाजिक विकास	टोल सुधार स्वयं सेविका प्रोत्साहन	१०००००
१८	सामाजिक विकास	अमदान पुरस्कार	८००००
		जम्मा	१७०००००

४ नं बडा कार्यालय बजेट

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	सामाजिक विकास	प्रजातन्त्र आ.वि. तार धेराबारा		५००००
२	सामाजिक विकास	बालबालिका मा.वि. तार धेराबार तथा मर्मत		५००००
३	सामाजिक विकास	जनकल्याण आ.वि. ढोका मर्मत		५००००
४	सामाजिक विकास	जनता आ.वि. विद्यालय मर्मत		५००००
५	सामाजिक विकास	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र व्याट्री तथा इन्भर्टर खरिद		५००००
६	सामाजिक विकास	आहाले देवालीथान मर्मत		८००००
७	सामाजिक विकास	मानेगाउँ सिर्जना आमा समूहभवन निर्माण		२०००००
८	सामाजिक विकास	खेलकुद विकास कार्यक्रम		५००००
९	सामाजिक विकास	भजन कृतन मन्दिर देवता खरिद		३००००
१०	सामाजिक विकास	सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम		५००००
११	पूर्वाधार विकास	मानेगाउँ आ.वि. बाल जाली तथा मर्मत		५००००
१२	पूर्वाधार विकास	पाउँड्रे हुपापु ढाडेखोला खानेपानी निर्माण		२०००००
१३	पूर्वाधार विकास	पिचाकु खानेपानी मर्मत		१०००००
१४	पूर्वाधार विकास	मुस्लुड खानेपानी मर्मत		१०००००
१५	पूर्वाधार विकास	मानेगाउँ सार्किटोल खानेपानी मर्मत		५००००
१६	पूर्वाधार विकास	टारबारी कुवा खानेपानी मर्मत		५००००
१७	पूर्वाधार विकास	धनबरे खानेपानी ट्याङ्की निर्माण		५००००
१८	सुशासन र	बडा कार्यालयको सूचना, संचार तथा		४००००

 राजि प्रधान
प्रान्तिक अधिकारी
२८

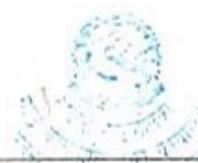
		संस्थागत विकास	कम्प्युटर मर्मत खर्च		
		जम्मा			१३०००००
		५ नं बडा कार्यालय बजेट			
क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम	
१	सामाजिक विकास	श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालयको १२ कोठे भवन निर्माणको लागि अनुदान			८८०००
	जम्मा				८८०००

अनुसूची -४
साकेला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याड खोटाड ।
संघीय सरकार सशर्त अनुदान (चालु तर्फ)

स्वास्थ्य तर्फ				
क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	स्वास्थ्य सेवा	एच.पी.भी. खोप अभियान तथा नियमित खोपमा शुरुवातको लागि कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन (स्वास्थ्यकर्मीको तालीम, महिला स्वास्थ्यस्वयंसेविका/स्वयंसेवकको अभिमुखीकरण, विद्यालय शिक्षकको बैठक र पालिका तथा बडा खोप समन्वय समितिको बैठक) खर्च	शसर्त अनुदान	१९१०००
२	स्वास्थ्य सेवा	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा झ्यालिङ्गेशन एवं अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा	शसर्त अनुदान	२३००००
३	स्वास्थ्य सेवा	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखीकरण एवं घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिमसमूह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच कम भएका समुदायमा सक्रिय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरुको सम्पर्क परीक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकामा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	९००००
४	स्वास्थ्य सेवा	मृगौला प्रत्यारोण गरेका, डायलाइसिस गराइहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरुलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	शसर्त अनुदान	७६५०००
५	स्वास्थ्य सेवा	प्रजनन रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	शसर्त अनुदान	११६०००
६	स्वास्थ्य सेवा	स्थानीय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	५८८०००
७	स्वास्थ्य सेवा	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	शसर्त अनुदान	१०१५०००

८	स्वास्थ्य सेवा	आकस्मिक अवस्थामा औषधि एवं ल्याब सामग्री दुवानी, रेकर्डिंग तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि. रजिस्टर अध्यावधिक विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरीवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण	शस्त्र अनुदान	१०००००
९	स्वास्थ्य सेवा	जुनोटिक रोगहरु, AMR सम्बन्धित पैरवी तथा अभिमुखीकरण, Rabies Day	शस्त्र अनुदान	२००००
१०	स्वास्थ्य सेवा	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	शस्त्र अनुदान	९४६०००
११	स्वास्थ्य सेवा	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरबन्दी अनुसारको तलब, महंगी भता र पोशाक भता	शस्त्र अनुदान	१७६०००००
१२	स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य चौकी (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप, अनुगमन तथा सुदृढीकरण समेत)	शस्त्र अनुदान	११७०००
१३	स्वास्थ्य सेवा	परिवार योजना सेवा	शस्त्र अनुदान	७००००
१४	स्वास्थ्य सेवा	स्थानीय तह मार्फत मातृतथा नवशिशु कार्यक्रम संचालन	शस्त्र अनुदान	१००००००
१५	स्वास्थ्य सेवा	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई नसर्ने तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखीकरण	शस्त्र अनुदान	२५०००
१६	स्वास्थ्य सेवा	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	शस्त्र अनुदान	८४०००
१७	स्वास्थ्य सेवा	IMNCI को सचेतनात्मक कार्यक्रम	शस्त्र अनुदान	१०००००
शिक्षा तर्फ				
क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	स्थानीय शिक्षक	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भता अनुदान (विशेष शिक्षा परिपत्र अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शस्त्र अनुदान	६३१७५०००
२	शैक्षिक कार्यक्रम	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शस्त्र अनुदान	२४२०००
३	शैक्षिक कार्यक्रम	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शस्त्र अनुदान	९२३०००
४	शैक्षिक कार्यक्रम	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	शस्त्र अनुदान	४०००००
५	शैक्षिक कार्यक्रम	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शस्त्र अनुदान	१६४५०००
६	शैक्षिक कार्यक्रम	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शस्त्र अनुदान	१७३४०००

२०२३ वर्षमा अनुदान
प्राप्ति अनुमति

७	शैक्षिक कार्यक्रम	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शसर्त अनुदान	८८००००
८	शैक्षिक कार्यक्रम	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शसर्त अनुदान	१४०२०००
९	अस्थायी शिक्षक	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शसर्त अनुदान	७०१४०००
१०	शैक्षिक कार्यक्रम	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शसर्त अनुदान	१६४०००
११	शैक्षिक कार्यक्रम	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शसर्त अनुदान	१३४१०००
१२	शैक्षिक कार्यक्रम	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शसर्त अनुदान	४६३०००
१३	शैक्षिक कार्यक्रम	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन		४३६०००
१४	शैक्षिक कार्यक्रम	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शसर्त अनुदान	११५०००
१५	प्रशिक्षण	CTEVT को मापदण्डबोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन अनुदान	शसर्त अनुदान	७०००००
१६	खायान्न/दिवा खाजा/पौष्टिक आहार वितरण	तोकिएको विद्यार्थीको दिवा खाजाको लागि विद्यालयलाई अनुदान	शसर्त अनुदान	३०७८०००
१७	स्थायी शिक्षक	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शसर्त अनुदान	१६३५४०००

खाय तथा पोषण कार्यक्रम

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	खाय तथा पोषण कार्यक्रम	सुनौलो हजार दिनका वपन्न महिलाको पोषण सुधारको लागि आयआर्जन अनुदान	शसर्त अनुदान	७००००००
२	खाय तथा पोषण कार्यक्रम	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	शसर्त अनुदान	३३५०००
३	खाय तथा पोषण कार्यक्रम	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	शसर्त अनुदान	१०००००
४	विविध कार्यक्रम	पोषण कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	३८४०००

मानव संस्करण विकास मंत्री
नेपाल

कृषि तथा पशुपन्थी विकास

क्र.सं.	कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	कृषि विकास कार्यक्रम	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	२०००००
२	कृषि विकास कार्यक्रम	कृषि, पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	६००००
३	पशुपन्थी विकास कार्यक्रम	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ	शसर्त अनुदान	१२०००
४	पशुपन्थी विकास कार्यक्रम	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	शसर्त अनुदान	८००००
५	व्यक्ति करार	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँड़ एक प्राविधिकहरूको तलब भता	शसर्त अनुदान	५१६०००
राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण				
क्र.सं.	कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	व्यक्ति करार	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्न ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम	शसर्त अनुदान	२४४०००
२	व्यक्ति करार	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्न ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम	शसर्त अनुदान	२३१०००
३	व्यक्ति करार	एम.आइ.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भता	शसर्त अनुदान	२००००
प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम				
क्र.सं.	कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	व्यक्ति करार	रोजगार संयोजकको तलब	शसर्त अनुदान	५६८०००
२	व्यक्ति करार	रोजगार संयोजकको पोशाक	शसर्त अनुदान	१००००
३	व्यक्ति करार	रोजगार संयोजकको स्थानीय भता	शसर्त अनुदान	१४२०००
४	व्यक्ति करार	प्राविधिक सहायकको तलब	शसर्त अनुदान	५०००००
५	व्यक्ति करार	रोजगार सहायकको स्थानीय भता	शसर्त अनुदान	१०००००
६	व्यक्ति करार	रोजगार सहायकको तलब	शसर्त अनुदान	५०००००
७	व्यक्ति करार	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भता	शसर्त अनुदान	१०००००
८	व्यक्ति करार	प्राविधिक सहायकको पोशाक	शसर्त अनुदान	१००००
९	व्यक्ति करार	रोजगार सहायकको पोशाक भता	शसर्त अनुदान	१००००
१०	जनचेतना तालीम	रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन	शसर्त अनुदान	२५०००
११	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च	रोजगार सेवा केन्द्रको लागि मसलन्द खर्च	शसर्त अनुदान	१०००००

राज्य प्रबन्ध संस्कारकार्यालय
प्रधानमन्त्री

१२	ज्याला तथा अन्य खर्च	रोजगारी सृजना (लेपाल सरकार)	शस्त्र अनुदान	१७८००००
१३	ज्याला तथा अन्य खर्च	रोजगारी सृजना (आड.डी.ए.)	शस्त्र अनुदान	२७३९०००
१४	अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च	संचालित रोजगार आयोजनाहरूको अनुगमन/निरीक्षण	शस्त्र अनुदान	१०००००
१५	विविध	रोजगार संवाद मंचको संचालन	शस्त्र अनुदान	३००००
१६	अन्य	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	शस्त्र अनुदान	१०००००
१७	अन्य	अन्य विविध खर्च (चिया, पानी लगायत अन्य विविध)	शस्त्र अनुदान	२४०००
१८	अन्य सामग्री	कार्यास्थल सुरक्षा सामग्री	शस्त्र अनुदान	१३८०००
१९	अन्य	स्थानीयतहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/अध्यावधिक/कार्यान्वयन तथा आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	शस्त्र अनुदान	१०००००

उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालीम

क्र.सं.	कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	उद्यमशीलता, रोजगारी	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण	शस्त्र अनुदान	१४००००
२	मुलक/सशक्तिक रण/सीप विकास तथा	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	शस्त्र अनुदान	९२००००
३	क्षमता अभिवृद्धि तालीम	अति गरिब परिवारहरूको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना	शस्त्र अनुदान	५०००००
४		गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्तीजगी र एडभान्स सीप विकास तालीमा कार्यक्रम)	शस्त्र अनुदान	२४००००
५	व्यक्ति करार	गरिबसँग विशेष्यर कार्यक्रमको लागि सामाजिक परिचालकको पारिश्रमिक खर्च	शस्त्र अनुदान	१९५०००
६	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च	गरिबसँग विशेष्यर कार्यक्रमको लागि सामाजिक परिचालकको मसलन्द खर्च	शस्त्र अनुदान	१००००
७	विविध कार्यक्रम	गरिबसँग विशेष्यर कार्यक्रम लागू भएका स्थानीय तहमा कार्यक्रम संचालन खर्च	शस्त्र अनुदान	२०००००
८	कर्मचारी पोशाक	गरिबसँग विशेष्यर कार्यक्रमका सामाजिक परिचालको पोशाक खर्च	शस्त्र अनुदान	१००००
		जम्मा		१३६०९६०००

[Signature]
मानव संसाधन विभाग
कार्यालय
३३

अनुसूची -५

साकेला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याड खोटाड ।

संघीय सरकार शर्त अनुदान (पूँजीगत तर्फ)

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	बजेट
१	भवन निर्माण	सुरक्षित नागरिक आयास कार्यक्रम खोटाड जिल्हा क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत साकेला गाउँपालिका १५० वटा	शर्त अनुदान	१००००००
२	साना सिंचाइ कार्यक्रम	कैदले खोला सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	२०६३०००
३	साना सिंचाइ कार्यक्रम	साब्जु धुलिमाटी सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	३८०००००
४	साना सिंचाइ कार्यक्रम	बतासे दोभाने सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	३४९०००
५	झोलुडगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	कुल्तूड झो.पु., दोबुवा दोभान वडा न १, गायीदह वडा नं २ र खोलुखोला वडा नं ३, साकेला ५ दिपुड चुडचुम्मा ७ जोडिने हिनुवा दोभान तावाखोला झो.पु., डॉडागाउँ किन्ताड सान्जुखोला झो.पु. खोटाड	शर्त अनुदान	१००००००
जम्मा				८२९२०००

अनुसूची -६

साकेला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याड खोटाड ।

प्रदेश सरकार शर्त अनुदान

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	कृषि विकास कार्यक्रम	मौरी पालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	शर्त अनुदान	१००००००
२	पशुपन्थी विकास कार्यक्रम	पशुपन्थीको खोपका लागि लजिष्टिक खरिद तथा प्राविधिक पारिश्रमिक खर्च	शर्त अनुदान	३०००००
३	साना सिंचाइ कार्यक्रम	कैदले खोला सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	८२५०००
४	साना सिंचाइ कार्यक्रम	साब्जु धुलिमाटी सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	१५२००००
५	साना सिंचाइ कार्यक्रम	बतासे दोभाने सिंचाइ योजना	शर्त अनुदान	१२४१०००
६	सामाजिक विकास	पाँचकन्या जालपादेवि मन्दिर संरक्षण सेखुवा १ साकेला गा.पा. खोटाड	शर्त अनुदान	५०००००
७	सामाजिक विकास	अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन स्थापना कार्यक्रम	शर्त अनुदान	९९६०००
८	सामाजिक विकास	चण्डेश्वरी मा.वि. साकेला गा.पा. १ डॉडागाउँ घेरावारा	शर्त अनुदान	७०००००
९	सामाजिक विकास	बाल बालिका मा.वि. साकेला ४ मर्मत संभार	शर्त अनुदान	७०००००

ग्राम पंचायत
साकेला गाउँपालिका

१०	पूर्वाधार विकास	साप्सु तावा दोभान आर्याघाट निर्माण साकेला गा.पा. ५, आर्याघाट निर्माण	शस्त्र अनुदान	१००००००
११	पूर्वाधार विकास	बाँडो खेल मैदान निर्माण योजना साकेला १	शस्त्र अनुदान	५०००००
१२	सामाजिक विकास	साकेला बहुमुखी क्याम्पसलाई अनुदान	शस्त्र अनुदान	४०००००
			जम्मा	९६८२०००

अनुसूची -७
साकेला गाँड़पालिका
गाँड़ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याड खोटाड ।
संघीय सरकार र प्रदेश सरकारवाट प्राप्त सम्पुरक अनुदान

क्र.सं.	क्षेत्र/कार्यक्रम	परियोजना/क्रियाकलाप	स्रोत	रकम
१	सडक	बाँडोच्यानडाँडा-रवछा-मानेभन्ज्याड-कालिंघकोला सडक स्तरोन्नति आयोजना	संघीय	६००००००
२	सडक	हरेलोडाँडाटेखि डॉडागाँड बानाभुड दोर्पा दिक्केल सडक	प्रदेश	५००००००
	सडक	कातिके-सोस्तुड-नैनेपानी सडक स्तरोन्नति	प्रदेश	५००००००
जम्मा				१६००००००

रवि प्रकाश राई
पालिका अध्यक्ष